СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

4.1. Висока спортска и здравствена школа обезбеђује квалитет студијског програма Струковна медицинска сестра, кроз систематско праћење и проверу циљева, структуре и радног оптерећења студената у теоријској и практичној настави, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Школа редовно и систематски (на нивоу семестра и школске године) проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеакадемских, научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

4.2. Школа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија, кроз рад органа школе (Савет Школе, Наставно-стручно веће и Комисије за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање, са прецизно дефинисаном одговорношћу у процесу (само)евалуације).

4.3. Школа прибавља повратне информације од послодаваца и одговарајућих здравствених организација о квалитету студија и студијског програма, и посећује све конференције и састанке посвећене високошколском образовању, организоване од стране Националног савета за високо образовање и Конференције академија и високих школа Србије.

4.4. Школа подстиче и континуирано обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма, редовним спровођењем анкета након сваког одржаног семестра. Након тога, анкете се анализирају, и по потреби се доносе одговарајуће корективне мере.

4.5. Школа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих високошколских установа у земљи и окружењу.

4.6. Курикулум студијског програма Струковна медицинска сестра подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и на примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

4.7. Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе првог степена високог струковног образовања, дефинисани су и доступни јавности преко школског сајта, а усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма Струковна медицинска сестра.

Опис

У претходном циклусу акредитације, Висока спортска и здравствена школа, у оквиру поља Медицинских наука, акредитовала је програм основних струковних студија Струковна медицинска сестра, за 32 студента у седишту установе (http://www.vss.edu.rs/uploads/akreditacija/akr-2016-sms.pdf).

ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ – СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Основни циљ студијског програма Струковна медицинска сестра јесте да омогући стицање знања, вештина и способности, у односу на све сложеније захтеве и изазове из области Здравствене неге, као и стварање нових високо стручних кадрова професионалаца у систему здравствене заштите, који ће самостално да раде у државном и приватном сектору, организују рад и раде на планирању и унапређењу квалитета и контроле рада, као и примене модерних и савремених принципа здравствене неге у третманима здравих и болесних особа, и особа са посебним потребама.

Сврха овог студијског програма јесте образовање студената за занимање струковна медицинска сестра, што ће им омогућити рад на пословима превенције, лечења и рехабилитације оболеле деце, одраслих и старих људи у здравству, а поред тога и рад у области социјалне заштите, рехабилитације и у настави за средњошколско образовање ученика.

Сврха студијског програма укључује:

- Подизање нивоа стручних компетенција сестара;
- Усклађивање образовања сестара са реалним потребама друштва и система здравствене заштите;
- Комплементарно усклађивање образовања сестара Републике Србије са образовањем сестара у Европи и трансфер стечених кредита;
- Увођење система квалитета у образовању у оквирима међународних стандарда;
- Припрема и оспособљавање студената за самовредновање и континуирано образовање;
- Да сестре својим професионалним радом допринесу развоју здравственог система у Републици Србији;
- Да свршени студенти поседују стандардизовано вредновање знања, вештина и стручних компетенција.

Програм обухвата 37 предмета, од којих је 25 обавезних и 12 изборних, сврстаних у 6 изборних блокова. Са листе изборних, студент обавезно бира 6 предмета, по један од понуђена два из изборног блока.

Сваки предмет из студијског програма исказује се одређеним бројем ЕСПБ, а обим студија изражава се збиром од 60 ЕСПБ, који одговара укупном ангажовању студента током једне школске године. Бодовна вредност предмета, која је у складу са Европским системом преноса бодова, и предуслови за упис предмета, дати су у спецификацији сваког појединачног предмета. У оквиру предмета, бодови се расподељују у односу на укупно ангажовање студента, које обухвата активну

наставу, самосталан рад, учење у библиотеци и код куће, припрему колоквијума и испита. Студије се завршавају одбраном завршног рада, чија вредност је исказана кроз ЕСПБ. Настава се изводи кроз редовно студирање у трајању од 3 године, односно 6 семестара. У настави се примењују различити облици пленарног, групног и индивидуалног рада, а у оквиру сваког облика, користи се више различитих наставних метода и техника. Са наставом су тесно повезане предиспитне и испитне обавезе.

Сви предмети својим програмским садржајима, циљевима, организацијом наставе, исходима процеса учења и системом праћења и вредновања, чине базу на којој се темељи формирање стручног профила струковна медицинска сестра.

1. Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање редовно прати и евалуира квалитет студијских програма. Редовно се, на нивоу семестра, прати и евалуира квалитет сваког предмета у оквиру студијског програма Струковна медицинска сестра, као и његово спровођење, за шта је задужен руководилац студијског програма, који о својим запажањима извештава Наставно-стручно веће. Наставници који реализују наставу на предметима воде евиденцију о реализацији Наставног плана и на основу својих запажања евалуирају и предлажу измене, чијом се имплементацијом Наставни план унапређује. Квалитет наставе на студијском програму Струковна медицинска сестра евалуира се и кроз анкетирање студената, које се спроводи на крају сваког семестра.

2. По завршетку студијског програма Струковна медицинска сестра, а на основу исхода учења, студент ће бити оспособљен да:

- повећа стручну и стваралачку ефикасност;
- повећа проходност и мобилност према вишим степенима и облицима образовања и усавршавања;
- омогући савладавање вештина у превенцији и свим специјалистичким гранама медицине;
- омогући усклађеност образовног профила са захтевима рада у струци;
- самостално и тимски ради у оквиру здравствене неге у свим специјализованим дисциплинама;
- препознаје улоге свих здравствених радника у тимском раду;
- идентификује и разуме психолошке и патолошке процесе који су саставни део професионалног рада;
- сагледава човека по моделу био-психо-социјалног бића;
- прецизно примењује дијагностичке и терапијске процедуре;
- у области здравствене неге планира, спроводи и процењује акције и интервенције;
- препознаје факторе ризика за здравље и смањује њихов утицај на појединца или групу;
- зна да препозна болесна стања кроз јасно тумачење знакова и симптома;
- поштује принципе асептичног рада;
- спроводи принципе здравственог васпитања и образовног рада;
- води здравствену документацију;
- прати иновације у струци и примењује их у свакодневној пракси;

- користи информационо-комуникационе технологије;
- обавља контролу и надзор над особљем у тиму за здравствену негу;
- обезбеђује потребне ресурсе и алокацију ресурса;
- активно учествује у организационо-руководећим пословима;
- едукује сараднике са нижим степеном образовања и користи стручну литературу;
- пружа психолошку подршку оболелима и породици у терминалној фази болести.

3. Исходи учења студијског програма Струковна медицинска сестра повезани су са Даблинским дескрипторима, који описују исходе учења унутар три циклуса високог образовања, као и са Европским оквиром квалификација на осам нивоа, од којих шести, седми и осми припадају области високог образовања. Ови оквири квалификација прихваћени су и преузети у Стандардима за акредитацију високошколских установа Националног савета за високо образовање Србије.

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и тенденцијама, високошколских установа из области здравствене неге у Европи, као и са другим наставним програмима у окружењу и у Републици Србији.

У студијски програм Струковна медицинска сестра, уграђена су најновија сазнања из медицинске струке и науке, а посебно из здравствене неге, што је неопходно за образовање струковних медицинских сестара и њихов будући рад. Програм је упоредив са сличним програмима на иностраним високошколским установама у оквиру европског образовног простора и у складу је са препорукама Европског бироа за сестринство СЗО. Усаглашеност се огледа у погледу курикулума, услова уписа, трајања студија, циљева и исхода учења, компетенција, услова преласка у наредну школску годину, стицања ЕСПБ и стицања дипломе, са институцијама из Словеније, Италије и Шпаније (http://www2.zf.uni-lj.si/si/ ; http://www.blanquerna.edu/en/Nursing-EHEA-Degree/Degree-program ; http://en.unipr.it/study-unipr).

Систем и облик оцењивања усаглашен је за сваки предмет, тако да омогућава постизање исхода учења одређеног предмета као саставни део структуре појединачног курикулума.

4. С обзиром на то да је Школа струковног усмерења, посебан нагласак је на томе да се у оквиру предиспитних обавеза реализује интерактивна настава, која се посебно вреднује и за коју студент мора освојити прописани минимум поена. Струковно усмерење Школе имплицира стално повезивање наставних јединица са примерима из медицинске науке и праксе. То захтева већи ангажман наставника на предавањима, вежбама и консултацијама, и доприноси квалитету студијског програма и исхода учења.

На већини предмета студијског програма Струковна медицинска сестра, посебно место заузима израда семинарских радова. Такав облик наставе доприноси стицању искуства у коришћењу библиографских података и излагању програмске материје на систематичан начин. Ова наставна метода у потпуности је прихваћена, јер студенти показују високу мотивацију за израду и презентацију семинарских радова.

У оквиру предмета ужестручне наставе, рад се одвија у малим групама. Групе су конципиране тако да сви студенти могу активно да учествују у настави, што је од високе важности за стицање практичних знања.

Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења. Континуирано оцењивање студената одвија се на нивоу следећих активности: учешће у интерактивној настави на предавањима и вежбама, израда и презентација семинарских радова, практично извођење и демонстрација медицинских знања и вештина, полагање колоквијума који се односе на мале наставне целине током трајања наставног процеса и завршни испит. Врста и број активности, као и начин оцењивања, одређени су за сваки предмет у складу са дефинисаним компетенцијама, и описани у Књизи предмета. На нивоу сваке наставне јединице, дефинисане су методе рада (предавања, практична демонстрација, интерактивна настава, презентација семинарских радова, приказ случаја итд.), методе учења (праћење излагања наставника, постављање питања, дискусија, решавање задатака, презентација случајева из праксе, практична демонстрација итд.) и степен учења (ангажованост студената на часу, степен разумевања и знања, анализа, синтеза, евалуација, усвајање вредности, практична примена знања). Исходи учења за сваки предмет заснивају се на основним знањима, вештинама и ставовима које студент стиче, а исходи учења студијског програма заснивају се на нивоима знања и разумевања, вештина, компетенција и вредности.

5. Према стандардима за акредитацију, сваки студијски програм састоје се из одређеног броја обавезних и изборних предмета. Школа прилаже табелу мапирања предмета, као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који чине структуру студијског програма Струковна медицинска сестра (Табела 4.4.).

6. Очекивања су да ће студенти (или највећи део њих) у оквиру студијског програма Струковна медицинска сестра, постићи намераване исходе учења током акредитоване дужине трајања студија (3 године). Стратегија обезбеђења квалитета и евалуација базиране су на механизмима и систему обезбеђења квалитета који обухвата Зборник правилника о стандардима о поступцима обезбеђења квалитета и друга акта http://www.vss.edu.rs/uploads/jpd/Zbornik%20pravilnika%20i%20standarda%20-%202018-12.pdf .

Методе којима се то процењује су: статистички подаци о стопи успешности студената, подаци о напредовању студената током предиспитних и испитних обавеза, завршне провере компетенција током стручне праксе и завршног рада, проценат дипломираног броја студената у односу на број уписаних, дужина студирања, повратне информације од послодаваца, других образовних институција и друштва.

Највећи број дипломираних студената квалитет студијског програма оцењује позитивно (53,85% оценом 10, а још 38,46 оценом 9). Квалитет извођења наставе 50% дипломираних студената оцењује оценом 10, а још 41,67% оценом 9). Такође, 100% дипломираних студената оценама од 9 до 10 оцењује *оспособљеност за стручни и практични рад у својој професији,* што се може сматрати поузданим показатељем оцене реализације намераваних исхода учења и квалитета студијског програма. При оцењивању, коришћена је скала од 5 до 10 (где је 5 најнижа, а 10 највиша оцена)

(Прилог 4.1)

Послодавци у 100% случајева оцењују оспособљеност наших дипломаца као задовољавајућу, оценама 4 и 5. Они теоријска знања наших студената оцењују просечном оценом 4,75, практична знања и вештине са 4,50, самосталност у раду са 4,75, способност за рад у тиму са 5,00, жељу за даљим усавршавањем и образовањем 4,75, способност за иновативност и креативни рад 4,50, способност за прихатање нових идеја и прилагођавање 4,75 (Прилог 4.2.).

Према Табела 4.3, приказано је просечно трајање студија у претходне три школске године.

7. Студијски програм Струковна медицинска сестра, у трајању од три године, или 180 ЕСПБ, конципиран је у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ). Број бодова у семестру није мањи од 30 ЕСПБ, а укупно оптерећење студената износи између 25 и 30 сати рада, колико износи један ЕСПБ, при чему је Школа један ЕСПБ вредновала са 25 сати оптерећења студента.

Укупан број часова активне наставе није мањи од 600 на годишњем нивоу. Настава се одвија у 30 недеља, а у једној недељи студент има најмање 20 часова активне наставе (предавања и вежбе).

На примеру једног предмета са студијског програма, описане су све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода, кроз удео у укупној вредности ЕСПБ:

ЗДРАВСТВЕНА НЕГА 60 + 75 (9 ЕСПБ)

Активности на предмету су:

Активна настава:

Предавања (предвиђено оптерећење: 60 часова, 15 недеља по 4 часа)

Практична настава (вежбе) (предвиђено оптерећење: 75 часова, 15 недеља по 5 часова)

Предиспитне обавезе (70 поена):

Колоквијум 1 и 2 (2x15 поена)

Практична настава (30 поена)

Активност и похађање наставе (10 поена)

Завршни испит (30 поена):

Писмени испит (30 поена)

8. Школа документује да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере путем праћења и прикупљања повратних информација од студената. У Дневницима рада документована су сва оптерећења по предметима, која узимају у обзир и мишљења студената. Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање редовно проверава оптерећење студената, подноси извештај Наставно-стручном већу о значајним одступањима (уколико их има) и предлаже мере за унапређење квалитета студијског програма.

9. Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање, у коју су укључени руководиоци свих студијских програма, састаје се редовно, разматра, анализира и прати успешност студената, која се процењује на основу података добијених након сваког испитног рока, а у вези са пролазношћу и просечном оценом студената по предметима, години студија и студијским програмима (у оквиру Стандарда 8, дати су прилози који описују диструбуцију поена по предметима студијског програма, статистика везана за степен пролазности по предметима и годинама студија, одлука предлога мера и активности у случају одступања од усвојених процедура оцењивања).

У Табели 4.1 приказана је листа свих студијских програма на основним и специјалистичким студијама у последње три школске године и број уписаних студената на сваку годину студија.

Како се из Табеле 4.1. може видети, укупан број уписаних студената на све године студија анализиране кроз три школске године, не прелази укупно акредитован број студената на установи.

Из Табеле 4.1. такође се види да укупан број уписаних студената на студијском програму Струковна медицинска сестра сваке школске године расте.

У Табели 4.2. приказани су број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године, у оквиру акредитованих студијских програма по пољима студија. У оквиру поља медицинских наука (МН), Школа је у периоду од школске 2016/17. до 2017/18. имала дипломиране студенте само на студијском програму Струковни физиотерапеут. Прва генерација Струковних медицинских сестара дипломирала је школске 2018/19. године.

Увидом у Табелу 4.2. може се уочити да проценат студената који дипломира, у односу на број уписаних, варира из године у годину. Такви резултати могу се објаснити неефикасношћу студената, у смислу да у циклусу од три школске године релативно мали проценат студената дипломира у предвиђеном року. Највећи проценат дипломираних чине студенти који су премашили дужину студирања, или су се током студија пребацили на Школу са друге сродне високошколске установе, што утиче на праћење статистике успешности студената који су на нашој Школи од прве године студија.

У Табелу 4.3 унети су подаци на нивоу поља медицинских наука, где се види просечно трајање студија на студијским програмима Струковна медицинска сестра и Струковни физиотерапеут, и оно у просеку износи 4,15 година, што је краће него на студијским програмима друштвено-хуманистичког поља (студијски програми Спортски тренер и Спортски менаџмент).

10. Унапређивање студијског програма Струковна медицинска сестра, заснива се на развоју медицинских наука. Наставници и сарадници Школе у већини случајева су, не само научници и истраживачи у својој области, већ и практичари, који у свом професионалном раду проверавају и практично преиспитују савремена научна сазнања. То представља драгоцен извор информација на којима се заснива унапређење и осавремењавање овог студијског програма.

Други важан извор на основу којег се врши унапређивање студијског програма јесу студенти и њихови послодавци. Статистика анкете дипломираних студената показује да студенти високим

оценама вреднују квалитет извођења наставе на студијском програму Струковна медицинска сестра, као и квалитет студијског програма, дајући оцене 9 и 10. Резултати анкете показују да дипломирани студенти, као и њихови послодавци, високо вреднују знања стечена у Школи.

11. У оквиру Зборника правилника и стандарда (Правилник и упутство за израду завршног рада), описана је процедура и критеријуми за израду завршног рада. Овај Правилник доступан је наставницима и студентима на Интернет страници Школе (http://www.vss.edu.rs/pdf/pravilnici/Pravilnik-zavrsni-i-specijalisticki-rada.pdf).

12. Један од стратешких циљева Школе јесте прибављање повратних информација од послодаваца, Националне службе за запошљавање и других организација, о квалитету студија и студијског програма, као и о квалитету и компетенцијама дипломираних студената Школе. Кроз анкетирање дипломираних студената и послодаваца, о чему је већ било речи под тачком 10. овог стандарда, Школа процењује релевантност студијског програма за тржиште рада. Као савремени облик комуникације, Школа има своју Facebook страницу (https://www.facebook.com/VSZS.EDU/?ref=bookmarks) и налог на Инстаграму (https://www.instagram.com/sportskaizdravstvena/?hl=sr), у циљу повезивања и одржавања контаката са актуелним и дипломираним студентима. У циљу систематског праћења професионалних постигнућа дипломираних студената, у Школи постоји Алумни програм.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

Анализа елемента Стандарда 4 SWOT методом:	
Предности	**Слабости**
Усклађеност циљева студијског програма са исходима учења . +++	Мањак мотивације код једног броја студената за учешће у интерактивној настави. +
Наставне методе усклађене су са исходима учења и оријентисане на постизање циљева образовања. +++	Инертност једног броја наставника и сарадника за научни рад. +
Усклађеност система оцењивања са методама процене исхода учења. +++	Континуирано ревидирање уџбеничке литературе на појединим предметима. ++
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења за достизање потребних исхода учења. +++	

Исходи учења и вештине у складу су са Националним оквиром квалификација. +++	
Структура студијског програма и редослед предмета по семестрима и годинама омогућава функционално повезивање знања и компетенција. +++	
Редовно праћење квалитета студијских програма, у које су укључени сви релевантни субјекти у процесу евалуације. +++	
Савременост студијског програма и његова усклађеност са студијским програмима сродних високошколских установа. +++	
Доступност информација о студијском програму и исходима учења на Интернет страници Школе. +++	
Доступност информација о завршном раду и стручној пракси на Интернет страници Школе. +++	
Јасно дефинисани образовни циљеви и исходи студијског програма. +++	
Јасно дефинисани принципи признавања ЕСПБ. ++	
Континуиран рад студената и континуирано оцењивање. +++	
Укљученост студената у осавремењивање студијског програма. ++	
Анкетирани послодавци повољно су се изразили о компетенцијама и знању дипломираних студената. ++	
Могућности	**Опасности**

Континуирано осавремењавање студијских програма праћењем развоја научних и стручних сазнања. +++	Недовољна заинтересованост једног броја редовних и дипломираних студената да искажу своје мишљење о квалитету студијских програма. ++
Континуирано усклађивање студијског програма са сродним високошколским установама. ++	Недовољна заинтересованост послодаваца да искажу своје мишљење о квалификацијама дипломираних студената. ++
Подстицање наставника и сарадника на усавршавање педагошких компетенција, подршка усавршавању стручних и научних компетенција. ++	Непостојање система и механизама који би обавезивали послодавце на давање повратних информација о успешности дипломираних студената у пракси и ефикасности њихових комепетенција. ++

- **Циљеви студијског програма и њихова усклађеност са исходима учења (+++).**

Стање: Циљеви студијског програма јасно су дефинисани и усклађени са исходима учења.

- **Методе наставе оријентисане су ка исходима учења (+++).**

Стање: методе наставе ускалађене су са исходима учења и образовања и оријентисане на постизање циљева образовања и учења.

- **Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења (+++).**

Стање: Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења, тако што се различите вештине и нивои знања оцењују различитим методама процене знања.

- **Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења (+++).**

Стање: ЕСПБ оптерећење и активности неопходне за постизање исхода учења су усаглашени.

- **Међусобна усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања (+++).**

Стање: Исходи учења и вештине у складу су са Националним оквиром квалификација.

- **Способност функционалне интеграције знања и вештина (+++).**

Стање: Структура и редослед проучавања предмета по годинама и семестрима студија студијског програма омогућавају да се стечена знања и вештине функционално интегришу.

- **Поступци праћења квалитета студијског програма (+++).**

Стање: Редовно праћење квалитета студијског програма путем самоевалуације спровођењем анкета, којима се прибавља мишљење студената, дипломираних студената, наставника и сарадника и послодаваца.

- **Повратне информације из праксе о дипломираним студентима и њиховим компетенцијама (++).**

Стање: Повратне информације о свршеним студентима и њиховим комептенцијама прибављају се добровољним анкетирањем послодаваца.

- **Континуирано осавремењивање студијског програма (+++).**

Стање: Студијски програм је подударан са одговарајућим програмима сродних високошколских установа европских земаља у погледу трајања студија, укупног броја часова теоријске и практичне наставе, облика наставе, метода провере знања, оптерећења израженог кроз ЕСПБ.

- **Доступност информација о дипломском (завршном) раду и стручној пракси (+++).**

Стање: Све релевантне информације о завршном раду и стручној пракси, садржане су у Правилнику који је доступан студентима на Интернет страници Школе.

- **Доступност информација о студијском програму и исходима учења (+++).**

Стање: Све релевантне информације о студијском програму и иходима учења, доступне су преко Интернет странице Школе.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

♦ **Мера/Активност:** Провера радног оптерећења студената на предметима путем студентске евалуације.

Извршилац: Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање, Наставно-стручно веће

Рок реализације: перманентно

Индикатори: Извештај о оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења на студијском програму Струковна медицинска сестра.

♦ **Мера/Активност:** Подстицање научних и стручних компетенција наставника и сарадника

Извршилац: Уредништво научног часописа "Спорт-наука и пракса"

Рок реализације: Континуирана активност

Индикатори: Публиковање научних и стручних радова наставника и сарадника у научном часопису ВСЗШ.

♦ **Мера/Активност:** Ревидирање уџбеничке литературе у складу са развојем науке и праксе.

Извршилац: Управа Школе, Наставно-стручно веће, руководиоци студијских програма, наставници и сарадници

Рок реализације: Континуирана активност

Индикатори: Нови уџбеници и монографије

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године, са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године, у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Табела 4.4. Мапирање предмета

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијког програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

стандарди

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

5.1. План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка сваког семестра и доследно се спроводе. Пре почетка сваког семестра, студентима је на огласној табли и Интернет страници доступан распоред предавања и вежби. Због предмета на студијском програму Струковна медицинска сестра који подразумевају рад студената по групама у оквиру вежби, студенти су пре сваког семестра подељени у групе, што је истакнуто на Интернет страници и огласној табли Школе и доступно студентима. Ове групе морају бити уједначене по броју студената (када се вежбе одвијају по наставним базама). Наведена решења у реализацији наставног процеса, која узимају у обзир потребе и могућности студената, показала су се током протеклих година као најцелисходнија за реализацију циљева, садржаја и исхода учења у оквиру студијског програма Струковна медицинска сестра.

5.2. На Високој спортској и здравственој школи, на студијском програму Струковна медицинска сестра, настава је интерактивна, укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

5.3. Висока спортска и здравствена школа обезбеђује да се на сваком предмету студијског програма Струковна медицинска сестра, пре почетка семестра, донесе и студентима учини доступним план рада који укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;

- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Наведени подаци стално су доступни студентима на страницама предмета у оквиру *Moodle* платформе.

Стратешки став управе Школе и Наставно-стручног већа који се континуирано и доследно примењује, јесте да предметни наставници на уводном часу сваког предмета, презентују и предоче план рада студентима, чији је основни циљ да информише студенте о наставном предмету: садржини, начину и динамици рада, неопходној уџбеничкој литератури, као и о критеријумима и начину оцењивања. План извођења наставе садржи основне податке: назив предмета, назив студијског програма, врсту студија, семестар, бодовну вредност предмета изражену у ЕСПБ, предиспитне обавезе, начин оцењивања и др.

Обавезни елементи плана извођења наставе на наставном предмету јесу: циљеви, исходи, услови за слушање предмета, садржај предмета - тематске јединице и области које ће се изучавати у оквиру радних недеља, облици наставе (предавања, вежбе, консултације, стручна пракса, семинари), динамика извођења наставе: прецизан план предавања и вежби са тематским јединицама по недељама, као и недеље планиране за проверу стеченог знања, начин оцењивања, литература (обавезна и допунска), подаци о наставницима и сарадницима на наставном предмету (време консултација са студентима, контакт телефон и електронска адреса).

5.4. Школа (руководилац студијског програма) систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима студијског програма Струковна медицинска сестра, кроз евиденцију образовног рада за сваки предмет. Наставници и сарадници су у обавези да воде евиденцију образовног рада и да је по комплетирању података о предиспитним и испитним обавезама студената, предају архиви Школе на чување. Уколико дође до одступања, Школа предузима мере које се, у првом реду, састоје од благовремене опомене предметних наставника да ажурирају евиденцију образовног рада.

На основу информација прикупљених редовним анкетирањем студената, Школа систематски прати и оцењује квалитет наставе на појединачним предметима и предузима корективне мере за унапређење квалитета наставе. Вредновање квалитета наставног процеса анктирањем студената изводи се у последњој недељи сваког семестра за предмете из тог семестра (с обзиром на то да је већина предмета једносеместрална). Председавајући Наставно-стручног већа (директор Школе), у оквиру редовних седница које се одржавају на крају сваког семестра, предочава извештаје Комисије за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање о анализи резулатата студентских анкета. Уколико је анкетом утврђено да се наставник или сарадник није придржавао плана на наставном предмету, Наставно-стручно веће разматра разлоге за евидентирана одступања и утврђује мере за њихово отклањање. Извештаји о анализи студентских анкета налазе се у Правној служби.

Опис

1. Садржај курикулума студијског програма Струковна медицинска сестра, као и наставне методе за његову примену, одговарају постизању циљева тог студијског програма и очекиваних

исхода учења. Однос различитих типова наставе (предавања, семинари, стручна пракса и др.) које изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, усклађен је са исходима учења што је приказано у Књизи предмета акредитованог студијског програма Струковна медицинска сестра.

Садржаји курикулума студијског програма, као и наставне методе за њихову примену, одговарају дефинисаним образовним циљевима студијског програма, као и очекиваним исходима учења, односно професионалним компетенцијама. У зависности од карактера и специфичности сваког предмета, садржаји курикулума се презентују применом различитих наставних метода, које одговарају постизању циљева студијског програма Струковна медицинска сестра и исхода учења.

Планирање и организовање наставе врши наставник, полазећи од фонда часова које студијски програм одређује за предавања и вежбе на одређеном предмету. У ту сврху наставници користе различите облике пленарног, групног и индивидуалног рада, а у оквиру сваког облика користе више различитих наставних метода и техника. Коришћење различитих наставних облика, метода и техника, у функцији је активирања и ангажовања студента у савладавању студијског програма, реализације његових циљева и евидентирања остваривања планираних исхода наставе и учења.

Предиспитне и испитне обавезе студената повезане су са активностима у настави. Типичне студијске активности које се повезују са предиспитним и испитним обавезама су:

- редовно похађање наставе и активно учешће у настави; учешће у дискусији; презентација илустрација, резимирање појединих тема;
- припремање и полагање колоквијума, израда контролних тестова/задатака;
- израда и презентација семинарских радова; прикупљање и приказивање стручне литературе о појединим темама; писање есеја;
- анализа случајева описаних у литератури;
- учешће у тимским пројектима;
- практична настава у здравтсвеним установама;
- прикупљање, регистровање и анализирање података о одређеним појавама у здравству и разматрање могућих практичних акција;
- полагање писменог и усменог завршног испита.

Поред наведених, наставник може у складу са природом циљева и садржаја свог предмета, планирати и друге студијске активности и уврстити их у предиспитне и испитне обавезе.

У наставном програму и плану рада за сваки предмет, хронолошки се наводе и јасно дефинишу предиспитне и испитне обавезе. Целина од 100 бодова распоређује се на поједине обавезе у складу са њиховим значајем, сложеношћу и захтевношћу у односу на потребно време и обим посла. Најмање 30, а највише 70 поена може бити распоређено на предиспитне обавезе, односно на активности и исходе активности који су повезани са тим обавезама.

Однос и број часова различитих типова курсева (предавања, пракса и семинари), усклађен је са критеријумима акредитације студијског програма Струковна медицинска сестра и Европске

директиве; 4600 часова активне наставе, од чега најмање једну трећину чине предавања и вежбе, а више од једне половине клиничка настава. Клиничка пракса се изводи у најреферентнијим здравственим установама, обезбеђен је компетентан кадар (наставници и сарадници из тих установа) и формиране су групе за вежбе сходно стандарду.

Интегралном и балансираном применом свих наведених облика рада, постижу се дефинисани исходи учења на студијском програму Струковна медицинска сестра.

2. Школа подржава и подстиче усавршавање компетенција наставника. На седницама Наставно-стручног већа наставници се информишу о научним и стручним скуповима и подстичу на активно учешће. Сходно дефинисаној Стратегији обезбеђења квалитета и евалуације, Школа подстиче свој наставни кадар да се активно бави научно-истраживачким радом и да објављује резулатате својих истраживања у референтним часописима из области медицинских наука, у земљи и иностранству (Прилог 5.3).

Школа има сопствену издавачку делатност, која се огледа у подршци наставницима за публиковање уџбеничке литературе. Од 2000. године, Школа је била издавач стручног часописа „Нова спортска пракса“, који је 2009. године прерастао у научни часопис и променио назив у „Спорт-наука и пракса“ / „Sport–Science&Practice“, који се од почетка публикује и на енглеском језику. Часопис се од 2013. године налази на листи категоризације научних часописа у области спорта, најпре у категорији М53, а од 2017. године у категорији М52, према уредби Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (Прилог 5.3.1). Објављени бројеви часописа "Спорт-наука и пракса" http://www.vss.edu.rs/izdavastvo.asp

3. На основу акредитованих курикулума студијског програма Струковна медицинска сестра, предметни наставници доносе план рада по радним недељама током семестра, на основу којег се штампа евиденција образовног рада тј. Књига предмета. Наставници могу током планирања и реализације наставе да одступе 20% од акредитованог курикулума, али су дужни да то назначе и да измене аргументују развојем науке и струке, како би у следећем циклусу акредитације те измене биле унете као корекције курукулума предмета. У евиденцију образовног рада, наставници и сарадници сваке радне недеље уписују тему часа, место и начин рада (наставни облици), наставна средства, учешће студената у настави, задатке за самостални рад, процењују оствареност циљева и садржаја часа, као и ангажованост студената на настави. Предметни наставници презентују студентима план рада и извођења наставе на уводном часу на почетку семестра. Распоред наставе доноси се пре почетка сваког семестра и студентима је доступан преко огласне табле и Интернет странице Школе. Уколико се утврди неиспуњавање реализације плана и распореда наставе, Наставно-стручно веће, Савет и управа Школе разматрају и усвајају корективе мере.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

Анализа елемента Стандарда 5 SWOTметодом:	
Предности	**Слабости**
Компетентност наставника и сарадника.+++	Нередовно присуство на настави запослених студената.++
Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе. +++	Слабија посећеност предавања на појединим предметима. +
Придржавање распореда часова за предавања и вежбе. +++	Недовољна мотивисаност једног броја студената за учешће у интерактивној настави. +
Интерактивно учешће студената у наставном процесу. +++	Недовољна заинтересованост појединих наставника за примену нових метода наставе. +
Подстицање комуникације између студената и наставника. +++	
Доступност података о студијском програму, плану и распореду наставе. +++	
Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења. +++	
Систематско праћење квалитета наставе кроз евиденцију образовног рада (Дневник рада). +++	
Спровођење корективних мера за побољшање наставног процеса у случају потребе. ++	
Могућности	**Опасности**
Перманентна подршка и подстицај усавршавању компетенција наставника и сарадника. +++	

- **Компетентност наставника и сарадника** (+++).

Стање: Наставници и сарадници бирају се у одговарајућа звања, у складу са Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ.

– **Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе** (+++).

Стање: Информације и подаци о терминима и плановима реализације наставе за сваки предмет студијског програма Струковна медицинска сестра, доступни су јавности и студентима на сајту Школе, пре почетка наставе у сваком семестру.

- **Интерактивно учешће студената у наставном процесу** (+++).

Стање: Струковна оријентација Школе која условљава тесну повезаност науке и праксе, усмерава и континуирано подстиче студенте да активно учествују у настави, што је подржано добром комуникацијом између наставника и студената.

- **Доступност података о студијском програму, плану и распореду наставе**(+++).

Стање: Информације и подаци о студијском програму, плану и распореду наставе доступни су на сајту Школе. Распоред часова је благовременопостављен на сајту и на огласној табли Школе.

- **Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења**(+++).

Стање: Школа предузима мере да методе наставе и учења буду такве да омогуће постизање дефинисаних исхода учења.

- **Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере**(+++).

Стање: Школа спроводи редовно и систематско праћење реализације и квалитета наставе кроз периодични увид у Евиденцију образовног рада (Дневник рада) и оцењивање квалитета наставе од стране студената и наставника. У случају неусклађености са утврђеним стандардима, доносе се корективне мере. Контрола квалитета наставног процеса обухвата: контролу садржаја и метода наставе, оцењивања и других елемената. Систематско праћење квалитета наставе и учесници тог процеса, дефинисани су Зборником стандарда и правилника.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

- **Мера/Активност:** Календар научно-стручних скупова и континуиране медицинске едукације (КМЕ).

Извршилац: Наставно-стручновеће

Рок реализације: Пре почетка сваке школске године и перманентно

Индикатори: Најаве научно-стручних скупова и КМЕ и учешће на истим

- **Мера/Активност:** Подстицање наставника на иновирање наставних метода; организовање семинара или радионица за усавршавање педагошких и дидактичко-методичких компетенција наставника и сарадника.

Извршилац: Управа школе, Наставно-стручно веће, Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање

Рок реализације: Перманентно

Индикатори: Документи о одржаним скуповима или радионицама

- **Мера/Активност:** Организовање додатне едукације наставног особља о интерактивним облицима наставе.

Извршилац: Управа школе, Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање

Рок реализације: Током сваке школске године и перманентно

Индикатори: Извештаји о едукацији

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса 2016/17 , 2017/18, 2018/19

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Прилог 5.3.1. Категоризација научних часописа http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/07/Kategorizacija-naucnih-casopisa-2019..pdf

стандарди

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1 Квалитет наставника и сарадника на студијском програму Струковна медицинска сестра обезбеђује се кроз процес планирања, регрутације и селекције кандидата, а на основу јасно дефинисане процедуре избора - јавног поступка, предикције и именовања, као и стварањем услова за усавршавање својих компетенција у стручном, научном и педагошком погледу. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови, предмет су периодичне провере и усавршавања. На систематски начин се прати, оцењује и подстиче научна, истраживачка, стручна и педагошка активност наставника и сарадника. Приликом избора и унапређења наставног и стручног кадра на овом студијском програму, посебно се вреднује повезаност рада у образовању са радом у пракси у здравственим институцијама.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су: чл. 74. Закона о високом образовању, Статутом Високе спортске и здравствене школе, чл. 130–142. и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ (Прилог 7.1). Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника у звање и заснивање радног односа, обезбеђена је расписивањем конкурса у неком од дневних штампаних медија. Стручна и шира јавност упознаје се са поступком и условима за избор наставника и сарадника у звања на основу расписаног Конкурса, извештаја Комисије која се именује на Наставно-стручном већу и одлуке овог стручног

тела. Поступци и услови за избор наставника и сарадника предмет су периодичне провере и усавршавања.

7.2 Приликом избора кандидата у звање наставника или сарадника, посебно се вреднује њихова научна, истраживачка, стручна и педагошка активност, као и степен повезаности њиховог образовног рада са радом на истраживачким пројектима и стручним радом у академској и широј друштвеној заједници. При избору наставника и сарадника, и на овом студијском програму, именована стручна комисија и стручни орган (Наставно-стручно веће) придржавају се прописаних поступака и услова прописаних Законом о високом образовању, Статутом и Правилником Школе, којима се оцењује квалитет научне, стручне, истраживачке и педагошке активности наставног кадра.

Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника остварена је кроз увид свих заинтересованих у конкурсну документацију, као и извештај о подобности и предлогу за избор у наставно звање. Поступци за избор базирани су на извештајима Комисије за избор у звање, на темељу елемената као што су:

1. Биографски подаци.

2. Анализа и оцена *Обавезних елемената* кандидата (наставни рад и научно-стручни рад).

3. Анализа и оцена *Изборних елемената* кандидата (стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским установама, научно-стручним односно професионалним институцијама у области здравства и спорта).

4. Мишљење Комисије за избор у звање наставника у испуњавање услова за избор кандидата.

5. Закључак и предлог Комисије за избор у звање наставника, који се усваја на Наставно-стручном већу Школе.

7.3 Школа систематски прати, оцењује и подстиче научно-стручну и педагошку активност наставника и сарадника на студијском програму Струковна медицинска сестра. Подстицај научно-стручне и педагошке активности наставног кадра, спроводи се кроз планску стимулацију засновану на признањима и наградама, а посебно кроз избор у виша наставничка и сарадничка звања. Минимални ниво квалитета представља позитивна оцена научно-стручног и педагошког рада, као и задовољење критеријума за избор у виша звања. Наставници и сарадници се подстичу да се интензивно баве научно-стручним и истраживачким радом, што води квантитативном, али и квалитативном повећању њихових научних публикација, као и подизању референтности Школе.

7.4 Школа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања, и обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима. При избору младих сарадника у настави, приоритет имају кандидати са звањем Струковна медицинска сестра - специјалиста, који имају најбоље квалификације: високу просечну оцену на основним и специјалистичким студијама и искуство у

раду у здравственим установама, наставним базама Школе. Пожељно је да сарадници у настави имају остварене резултате научно-стручног рада (радове изложене на научним скуповима и објављене у стручним и научним часописима), педагошко и радно искуство. Школа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.

7.5 Наставницима и сарадницима на овом студијском програму, обезбеђено је научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања о конкурсима за међународне и домаће научно-истраживачке пројекте и стипендије, обезбеђивања литературе, библиотечких ресурса на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављања сарадње са домаћим и међународним институцијама у циљу припреме и реализације заједничких пројеката, и учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству.

7.6 Школа при избору и унапређењу наставног кадра на студијском програму Струковна медицинска сестра, посебно вреднује повезаност рада у настави и стручног рада у здравственим установама. За избор наставника постоје прописани критеријуми који су прецизно дефинисани и који се, између осталог, односе и на објављене радове које кандидати треба да публикују у референтним националним и међународним часописима.

7.7 Педагошке способности наставника и сарадника на овом студијском програму, проверавају се кроз анкете студената и дипломираних студената. За избор наставника и сарадника Школе, потребна је позитивна оцена студената (преко 4, на скали од 1 до 5). Досадашњи квалитет педагошког рада наставника и сарадника на овом студијском програму је на високом нивоу, што потврђују резултати анкетираних студената у процесу самоевалуације.

Опис

Школа осигурава да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су: чл. 74. Закона о високом образовању, Статутом Високе спортске и здравствене школе, чл. 130–142. и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ (Прилог 7.1.). Установа врши редовну евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. У том смислу, Школа редовно прати промене у Закону, врши неопходне измене Статута и ревидира Правилник о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ. Поступак избора усаглашен је са критеријумима Националног савета за високо образовање. Процеси именовања и избора у звања су јавни и транспарентни. Редовно се врши праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Наставници и сарадници се подстичу да редовно пишу и објављују научне радове, о чему се води евиденција у Школи. Будући да поседује сопствени научни часопис „Спорт – наука и пракса“ (М52) (http://sportnaukaipraksa.vss.edu.rs/), наставници су у могућности да редовно пишу и објављују радове у овом часопису, наравно након спровођења одговарајућег рецензентског поступка и добијања позитивне рецензије. Школа сваке друге године организује Међународну научну конференцију „Спорт, рекреација, здравље“ (http://conference.vss.edu.rs/), где је учешће наставника и сарадника Школе обавезно и

представља прилику како за презентовање сопствених радова, тако и за континуирано праћење најновијих сазнања из области спорта и здравља. Школа организује и семинар Континуиране медицинске едукације (КМЕ), уз учешће наставника и сарадника са студијског програма Струковна медицинска сестра. Наставници, али и ненаставно особље, подстичу се да учествују и на другим домаћим и међународним конференцијама, семинарима, симпозијумима и сл. (Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника.)

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

Анализа елемента Стандарда 7 SWOT методом:	
Предности	**Слабости**
Процедура поступка и услова за избор наставника и сарадника је јавна и доступна широј јавности. +++	Конкурси за избор у звања нису доступни на Интернет страници Школе. +
Дефинисан Правилник о процедури избора наставника и сарадника у звања, усаглашен са критеријумима Националног савета за високо образовање. +++	
Наставно-стручно веће и Комисија за избор у звање строго се придржавају прописаних поступака, услова и критеријума из Правилника. +++	
Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника. +++	
Наставици и сарадници на овом студијском програму су висококвалификован и компетентан кадар, запослен у најреферентнијим националним здравственим установама. +++	
Школа организује Међународну научну конференцију, као и Континуирану медицинску едукацију (КМЕ), у циљу учешћа и усавршавања наставника и сарадника на истим. +++	
Квалитет и вредновање педагошких способности наставника и сарадника кроз мишљење и	

анкетирање студената и предузимање одговарајућих корективних мера, према потреби. +++	
Могућности	**Опасности**
Студијски боравак наставника и/или размена наставника са овог студијског програма са другим сродним високошколским установама. ++	Немогућност коришћења фондова Министарства просвете, науке и технолошког развоја за учешће у националним истраживачким пројектима. ++

У оквиру Стандарда 7 анализирани су и оцењени следећи елементи из SWOT анализе:

Процедура поступка и услова за избор наставника и сарадника је јавна и доступна широј јавности. +++

Стање: Школа поштује јавност поступка и услове избора наставника и сарадника. Статут и Правилник о избору у звање наставника и сарадника су јавни документи и налазе се на сајту http://www.vss.edu.rs/javno-publikovani-dokumenti.asp

Дефинисан Правилник о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ, усаглашен са критеријумима Националног савета за високо образовање. +++

Стање: Поступак и услови избора у наставничка звања засновани су на одредбама Закона о високом образовању, препорукама Националног савета за високо образовање, Статуту Школе и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ. У оквиру Правилника, дефинисани су ближи критеријуми за оцену резултата научно-стручног рада наставника за поље медицинских наука.

Наставно-стручно веће и Комисија за избор у звање строго се придржавају прописаних поступака и услова и критеријума из Правилника. +++

Стање: На основу увида у документацију Школе: Извештај Комисије, Записнике и донетих Одлука са Наставно-стручних већа, може се утврдити да се стручни орган (Наставно-стручно веће) и Комисије које се именују на Већу, у потпуности придржавају прописаних поступака, услова и дефинисаних критеријума.

Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника. +++

Стање: Школа систематски прати (једном годишње) педагошки, научно-стручни и истраживачки рад својих наставника и сарадника, и подстиче њихове научно-истраживачке и стручне

активности. Сходно својим могућностима, Школа подржава перманентну едукацију и различите облике усавршавања наставног и ненаставног особља.

Наставници и сарадници су висококвалификован и компетентан кадар, запослен у најреферентнијим националним здравственим установама. +++

Стање: Дугорочна политика селекције наставног кадра усмерена је на проналажење и ангажовање најкомпетентнијих стручњака из области медицинских наука, који су запослени у нашим најреферентнијим здравственим установама.

Школа организује Међународну научну конференцију и Континуирану медицинску едукацију (КМЕ), у циљу учешћа и усавршавања наставника и сарадника на истим. +++

Стање: У циљу континуираног подстицања усавршавања и развоја наставног кадра, као и размене знања из области медицинских наука, Школа организује Међународну научну конференцију „Спорт, рекреација, здравље“, као и семинар Континуиране медицинске едукације за здравствене раднике (лекаре, медицинске сестре, физиотерапеуте, здравствене техничаре).

Квалитет и вредновање педагошких способности наставника и сарадника кроз мишљење и анкетирање студената и предузимање одговарајућих корективних мера, према потреби. +++

Стање: Мишљење студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника, које се добија кроз континуирано анкетирање, прилаже се као обавезан документ у поступку (ре)избора наставника и сарадника. Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника, реализовано је путем извештаја о самовредновању, кроз анализу запажања, мишљења и оцена о настави, раду наставника, и оцењивању предиспитних обавеза. Анализа оцена наставника и сарадника од стране студената спроводи се два пута годишње и обухвата елементе као што су: однос према студенту, квалитет предавања, објективност оцењивања, уџбеник и литература, поштовање времена и општи утисак. Просечна оцена, сходно дефинисаном критеријуму из Правилника о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ, мора да буде већа од 4. Уколико дође до проблема, или ниске просечне оцене, предузимају се одговарајуће корективне мере. Такође, посебно се вреднују педагошке способности наставника и сарадника путем менторског рада са дипломцима.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 7:

Висока спортска и здравствена школа ће, у складу са својом стратегијом и политиком развоја, наставити да континуирано ради на унапређењу развоја свог наставног кадра на студијском програму Струковна медицинска сестра. Један од основних, приоритетних циљева Школе, јесте да окупља најквалитетнији кадар у оквиру подручја свог рада. Школа ће, у складу са егзактним резултатима и оценама евалуације, предузети следеће мере и активности у циљу унапређења квалитета:

- **Мере/Активности:** Подстицање увећања педагошких компетенција наставника и сарадника студијског програма Струковна медицинска сестра (перманентна активност).

Извршилац: Директор, заменик директора, руководилац студијског програма.
Показатељи: Повећан квалитет педагошких компетенција наставника и сарадника по анкети студената.

- **Мере/Активности:** Обезбеђивање бољих услова за научно-стручни рад наставног особља (перманентна активност).

Извршилац: Директор, заменик директора, Савет Школе.

- **Мере/Активности:** Промовисање политике планирања и селекције наставника и сарадника, одабир висококомпетентног кадра и обезбеђивање референтних база (здравствених установа), у којима се реализује практична настава на овом студијском програму.

Извршилац: Директор, заменик директора, Савет Школе.
Показатељи: Избор квалитетног наставног кадра у складу са потребама Школе.

- **Мере/Активности:** Учинити јавно доступним, на сајту Високе спортске и здравствене школе, све у вези са конкурсом за изборе.

Извршилац: Директор, заменик директора и информатичка служба.
Показатељи: Интернет презентација Високе спортске и здравствене школе http://www.vss.edu.rs/

Показатељи и прилози за Стандард 7:
Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
Прилог 7.1. Правилник о условима и поступку избора наставника и сарадника на ВСЗШ
Прилог 7.2. Однос укупног броја студената и броја запослених наставника на нивоу установе

стандарди

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

8.1. Високошколска установа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама. Јавност рада Школе усмерена је на свеобухватно информисање потенцијалних и уписаних студената.

Информисање потенцијалних студената обавља се на више начина:

- преко веб сајта, на којем се налазе све значајне и неопходне информације о раду Школе (http://www.vss.edu.rs/), преко школског *e-maila* (skola@vss.edu.rs),
- штампањем и дељењем флајера са наставним плановима свих студијских програма,
- преко конкурса,

- учешћем и давањем обавештења на сајмовима образовања
- непосредном презентацијом у средњим школама,
- представљањем Школе преко разних медија,
- преко школске *Facebook* странице (https://www.facebook.com/VSZS.EDU/?ref=bookmarks); преко Инстаграм профила (https://www.instagram.com/sportskaizdravstvena/); иако су више популарног карактера, потенцијални студенти врло често постављају питања везана за услове уписа и студирања у Школи.

Информисање уписаних студената обавља се преко сајта Школе, преко *Moodle* платформе и е-наставника, преко огласне табле и у Студентској служби, мада има и студената који се за информације обраћају администраторима школске *Facebook* и *Instagram* странице. Осим тога, на почетку сваке школске године, студентима све три године дели се документ са најзначајнијим информацијама везаним за студије, календаром активности за ту школску годину, и са изводима из Статута који су значајни за процес студирања. Такође добијају прецизна упутства о реализацији наставног процеса и извођењу практичне наставе, уз истицање значаја редовног присуства и похађања свих облика наставе, али и учешћа у ненаставним активностима.

Води се рачуна о редовности и брзини ажурирања података на сајту Школе. Актуелне информације значајне за студенте (испитни рокови, датуми полагања колоквијума, резултати испита) објављују се тренутно, што је битно допринело укупном квалитету информисања студената. Ово се одразило и на свеукупну оцену школског сајта у анкетама студената, која је веома висока (преко 4, на скали од 1 до 5).

Од школске 2016/17. године, у употреби је *Moodle* платформа (http://vszs.moodle.ajsasoft.net/), на којој наставници објављују детаљне информације у вези са предметима које предају (садржај наставних јединица, презентације са предавања, испитна питања, информације у вези са полагањем колоквијума и испита, семинарским радовима и сл.). Логовањем у било ком тренутку, сваком студенту је доступна свака од ових информација.

8.2. Сагласно задацима и циљевима студијског програма Струковна медицинска сестра, Школа је утврдила услове за упис студената и критеријуме на основу којих врши одабир кандидата. Кандидати за упис треба да испуне два општа услова: да су завршили средњу школу (медицинску или гимназију) и да са успехом положе квалификациони испит. Сви кандидати који испуне та два услова, без обзира на могуће индивидуалне и социјалне разлике, имају право да се упишу на студијски програм Струковна медицинска сестра.

Услови уписа, начин утврђивања укупног броја поена и ранг-листе су јавни и објављују се у склопу јавног конкурса за пријављивање кандидата. При селекцији студената за упис, високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, у складу са Законом.

На студијски програм **Струковна медицинска сестра** може да се упише до 32 студента. Потребно је задовољити следеће услове:

- завршена средња школа (медицинска или гимназија)
- положен квалификациони испит, који подразумева:

а) тест знања који обухвата градиво из анатомије са физиологијом (познавање људског тела) и физике

б) процену психолошких карактеристика кандидата

в) са сваким кандидатом води се разговор у циљу процене склоности за здравствено-хуманитарни рад.

По завршетку пријемног испита, оцењивања тестова и утврђивања постигнутог успеха, саопштавају се резултати у облику ранг-листе. У складу са бројем студената који је одобрен за упис, врши се упис кандидата према утврђеној ранг-листи. У року од 24 сата од објављивања ранг-листе, кандидати могу поднети приговор и тражити проверу поступка оцењивања тестова и бодовања резултата.

Спровођење квалификационог испита (састављање тестова, бодовање, сачињавање ранг-листе), обавља Комисија коју бира Наставно-стручно веће. Од могућих 100 бодова, успех у претходном школовању може да донесе највише 40, а квалификациони испит највише 60 бодова. Потребан праг знања за упис у Школу износи 51 бод. По завршетку бодовања и на основу одобрене уписне квоте, Комисија саопштава резултате у виду истицања ранг-листе кандидата.

С обзиром на то да до приговора долази изузетно ретко, може се закључити да је овакав систем рангирања кандидата објективан и коректан.

Сви кандидати су равноправни, без обзира на социјална и демографска обележја. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго опредељење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Сваке године уписује се известан број студената са посебним потребама, и њима се посвећује нарочита пажња.

8.3. Високошколска установа унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе. Квалитет студената у току студија долази до изражаја само ако је настава на високом педагошком нивоу, а праћење и оцењивање рада и постигнућа студената спроводи се континуирано. У том смислу, једна од предиспитних обавеза студената је и присуство и ангажовање на настави, што се оцењује одређеним бројем бодова, у оквиру сваког предмета. У досадашњем раду, Наставно-стручно веће и други стручни органи настојали су да промовишу праћење постигнућа и напредовања студената као значајне вредности школске праксе, а велики напредак у том смислу, повезан је са увођењем предиспитних обавеза у све наставне предмете. Студенти су обавезни да редовно похађају наставу, да уредно извршавају обавезе утврђене студијским програмом, програмом предмета и планом рада који је утврдио предметни наставник.

Овде бисмо истакли значај и неопходност присуства практичној настави, која у највећој мери доприноси оспособљавању студената за рад у струци. Када се ради о студијском програму Струковна медицинска сестра, велики број часова практичне наставе одвија се у наставним базама наших најеминентнијих здравствених установа (Списак наставних база).

8.4. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Наставник је дужан да на почетку школске године, односно семестра, упозна студенте са наставним планом и програмом рада, како би благовремено били обавештени о циљевима и садржају

предмета, организацији наставе по недељама, обавезама у току семестра (године), предвиђеним облицима предиспитних активности, начином праћења њиховог рада и оцењивања, обавезном литературом, структуром и садржајем испита, расподелом укупног броја поена и начином формирања завршне оцене. На почетку наставе, као и током рада на датом предмету, студенти могу да изнесу своја запажања и сугестије.
Сваки наставник је дужан да у свом дневнику рада води детаљну евиденцију о напредовању и оцењивању сваког студента, уписујући и вреднујући сваку његову предиспитну и испитну активност. Од школске 2018/19. године, дневник рада води се у електронској форми (е-наставник).

8.5. Школа систематски прати и анализира критеријуме оцењивања и резултате испита за све предмете. Наставник током семестра оцењује успех студента у извршавању сваке планиране предиспитне обавезе, а на крају семестра оцењује успех студента на завршном испиту. Наравно, води се рачуна о томе да метод оцењивања студената буде прилагођен предмету.

Уобичајено је да се оцене изражавају бројем поена, којих укупно на једном предмету може бити 100. Укупан број поена којим се оцењују предиспитне обавезе не може бити мањи од 30, ни већи од 70. Преостале поене до 100, студент добија на завршном испиту. За позитивну закључну оцену студент треба да сакупи најмање 51 поен. Број поена се преводи на традиционалну скалу оцена према следећој шеми:

до 50 поена	оцена 5	71 до 80 поена	оцена 8
51 до 60 поена	оцена 6	81 до 90 поена	оцена 9
61 до 70 поена	оцена 7	91 до 100 поена	оцена 10

У циљу подстицања систематског рада и учења током семестра, наставник ће за предиспитне обавезе предвидети више од 50% или целих 70% поена. Унутар предиспитних обавеза, поене ће распоредити према значају који свака од обавеза има у савладавању наставног програма и формирању стручног профила студента, будуће Струковне медицинске сестре.

На пример, два *колоквијума* доносе до 40, *семинарски рад* до 10, *активност и долазак на наставу* до 10, *практична настава* до 10 поена, што је укупно 70 могућих поена на предиспитним обавезама (у том случају, на завршном испиту студент може постићи до 30 поена). То су активности у којима студент добија повратне информације, анализира, и на основу стандардизованих критеријума вреднује продукте свог ангажовања, самостално или уз подршку наставника планира даљи рад. Такође, на тај начин осигурава се способност студената да примене знање.

За сваку предиспитну обавезу и завршни испит, наставник може одредити доњу границу броја поена која одговара најмањем резултату који се сматра прихватљивим, који наставник може оценити као задовољавајући. При томе наставник може поступити на један од два начина. Прво: доњу границу прихватљивости за предиспитне обавезе и завршни испит може одредити тако да збир тих поена буде 51, тј. да одговара оцени 6. Друго: сакупљањем само минималних поена студент се може приближити граници од 51 поена, али да би достигао или превазишао ту границу, за неке обавезе треба да добије више од минималног броја поена.

Овакав систем праћења и оцењивања студената усклађен је са захтевима Болоњске декларације и у Школи се, на свим студијским програмима, примењује и спроводи у потпуности.

8.6. Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма Струковна медицинска сестра. Програмом предмета утврђује се структура и садржај испита, који по форми може бити писмени, практични и усмени, или комбинација тих форми. У случају да се испит полаже комбинацијом више начина полагања, програмом предмета утврђују се услови под којима студент може да приступи различитим испитним обавезама. Програмом предмета утврђују се испитне обавезе, и за сваку од њих максимални број поена које студент може да оствари успешном реализацијом дате испитне активности. **Писмени испит** се полаже тестом знања, који студент треба да реши у одређеном времену. Наставник је обавезан да током реализације наставе студенте упозна са врстама испитних питања и начином бодовања и оцењивања. Успешна примена практичних знања на студијском програму Струковна медицинска сестра од изузетног је значаја. Програмом предмета утврђују се број, циљ, садржај и време реализације практичних задатака. **Практични испит** се полаже обављањем практичних задатака или вежби, или самосталним радом, у Школи или у институцијама (наставним базама) у којима се обавља практична настава и професионална пракса. Практични испит може да се реализује током практичне наставе или по њеном завршетку, провером или оцењивањем савладаних вештина које су део циљева програмског садржаја одређених предмета. **Усмени испит** полаже се усменим одговором на питања са листе испитних питања. Наставник је обавезан да у току реализације наставе студенте упозна са листом испитних питања и пружи потребна упутства за припрему и полагање усменог испита.

8.7. Школа обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената: објективност, етичност и коректан однос према студенту. Наставник је обавезан да у свим наставним ситуацијама испољава одговоран и коректан однос према студентима, да показује уважавање личности сваког студента и поверење у његове способности да испуни захтеве студијског програма, да учи и напредује у учењу; да у току семестра појаву нових садржаја у настави користи као подесну прилику за кратак разговор са студентима о предиспитним обавезама које су утврђене Планом рада, да их подстакне да благовремено почну са припремама и другим неопходним активностима; да подстиче студенте на активно и продуктивно учење (на рачун рецептивног и претежно механичког меморисања), које би им омогућило да уоче битне садржаје и разумеју сазнајни и практични смисао тих садржаја.

Сваки наставник има утврђене термине консултација и дужан је да студентима пружи сваку врсту помоћи у савладавању Наставног плана и програма предмета за који је задужен.

8.8. У Школи постоји база података, односно програм који омогућава брз и ефикасан увид у оцене студената по предметима, чиме се обезбеђује предузимање одговарајућих мера уколико дође до неправилности у расподели оцена. Ова провера врши се редовно и систематично, на седницама Наставно-стручног већа Школе, на којима се доносе предлози за унапређење квалитета оцењивања на појединим предметима.

8.9. На исти начин, Школа редовно прати и проверава пролазност студената по предметима и годинама студија на програму Струковна медицинска сестра. Уколико се примете неке неправилности у оцењивању (нпр. ниске пролазности), Школа предузима одговарајуће мере за

превазилажење уоченог проблема. Прилози о пролазности студената на појединим предметима, испитним роковима и годинама студија, саставни су део овог извештаја.

8.10. У Школи постоји Студентски парламент, као облик студентског организовања, који је активно укључен у решавање свих питања од којих зависи квалитетан рад Школе. Ради остваривања заједничких интереса студената, као партнера у процесу високог образовања, основан је Студентски парламент као орган студената Школе. Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента, имају сви студенти Школе уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент. Студентски парламент учествује у самоевалуацији Школе, има право да покреће иницијативе за доношење или промену прописа од интереса за студенте, да усваја годишњи план и програм активности, као и извештај о свом раду, да обавља активности које се односе на осигурање и оцену квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу и оцену ефикасности студија, утврђивање броја ЕСПБ бодова, заштиту права студената и унапређење студентског стандарда и друге послове у складу са Законом и Статутом Школе. Такође, изабран је представник студената за Студентску конференцију академија струковних студија Србије, који редовно информише студенте о значајним иницијативама те Конференције. Од чланова Студентског парламента очекује се да се ангажују и да раде на подстицању осталих студената да се активно укључе у рад Школе.

Опис

Висока спортска и здравствена школа примењује Правилник о условима уписа, у вези са процедуром пријема студената и поштује једнакост и равноправност студената по свим основама (Прилог 8.1. Правилник о условима и поступку уписа студената на први и други ниво струковних студија). Процедуре за пријем и оцењивање студената јасно су дефинисане и јавно објављене на сајту Школе и непрестано и доследно се примењују у читавој институцији (Прилог 8.2. Правилник о оцењивању постигнућа студената на предиспитним обавезама и испитима). Методе оцењивања усклађене су са студијским програмом и конципиране у складу са природом сваког предмета понаособ, тако да на одговарајући начин процењују исходе учења (Прилог 8.2.1. Дистрибуција поена по предметима). Будући да су на почетку сваког семестра наставници у обавези да на првом часу упознају студенте са пропозицијама оцењивања, сви су на јасан и недвосмислен начин упознати са истим. База података се редовно ажурира након сваког испитног рока; подаци се статистички обрађују и служе за процену и контролу процедура оцењивања и проверу постизања исхода учења на нивоу Установе и студијског програма Струковна медицинска сестра (Прилог 8.2.2. Подаци о пролазности студената на испитима по години студија и предметима на студијском програму Струковна медицинска сестра, по школским годинама).

Инфраструктура за студенте обухвата: простор за рекреацију и клуб, који се налазе у оквиру Фитнес центра „Максимус“ (у саставу Школе), Студентску службу, библиотеку са читаоницом, рачунарску учионицу, кабинете за консултације, учионице и слушаонице, и испуњава Законом предвиђене стандарде који важе за високошколске институције (детаљно описани у оквиру Стандарда 11, у Табели 11.1).

Учешће студената у процени услова и организације студијског програма спроводи се редовно, путем анкета. Студентске процене квалитета студијског програма раде се систематично, а резултати процене користе се у повећању квалитета наставе.

Увек коректан однос наставник-студент обезбеђује постизање образовних циљева. Студенти редовно и систематски оцењују рад својих наставника кроз више аспеката, као и корисност предмета, путем анкетирања (Прилог 8.2.3. - Анкете).

Усвојене су процедуре и мере које је Школа донела у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају уочених неправилности у оцењивању (Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања).

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

SWOT анализа	
Предности	**Слабости**
Постоји јасно дефинисана процедура пријема студената, кроз правилник о процедури пријема студената. +++	На појединим предметима, примећено је смањено присуство студената настави. +
Обезбеђена је једнакост и равноправност студената укључујући и студенте са посебним потребама. +++	Код неких студената, непостојање свести о значају анкетирања и, самим тим, пасивност приликом попуњавања истих. +
Информације о студијама, како садашњим, тако и потенцијалним студентима, доступне су у потпуности. +++	Не постоји служба која би се бавила радом на планирању и развоју каријере студената. +
Потпуна доступност процедура и критеријума оцењивања. Постојање Правилника о оцењивању и поступање у складу са њим. +++	
Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања, регулисани су Правилником о оцењивању. +++	
Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма, дефинисана је приликом акредитације студијског програма и сваког предмета понаособ. +++	

Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима и годинама, као и одговарајуће корективне мере, спроводе се редовно и систематски. +++	
Праћење пролазности студената по предметима и годинама (као и спровођење одговарајућих корективних мера), врши се редовно, кроз базе података. +++	
Обезбеђено је студентско организовање и учешће у одлучивању. +++	
Могућности	**Опасности**
По потреби, увођење додатног испитног рока (октобар 2). ++	
Увођење додатних термина консултација и колоквијума на предметима на којима је мања пролазност. ++	

- **Процедура пријема студената** јасно је дефинисана Правилником о условима и поступку уписа студената на први и други ниво струковних студија и јавно је објављена на сајту Школе. +++
- Приликом уписа и студирања, обезбеђена је и загарантована **једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама**. +++
- Не постоји служба која би се бавила **радом на планирању и развоју каријере студената**. +
- **Информације о студијама** на располагању су како садашњим, тако и потенцијалним студентима, и доступне у потпуности, јавно (преко сајта Школе) и у надлежним школским службама. +++
- Правилник о оцењивању постигнућа студената на предиспитним обавезама и испитима, и у њему описана **процедура и критеријуми оцењивања**, у потпуности су доступни јавности, будући да су објављени на сајту Школе. +++
- **Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама**, редовно и систематски се врши кроз базу података. Уколико се уоче проблеми у смислу слабе пролазности, предузимају се **корективне мере** како би се студентима омогућило и олакшало полагање испита. +++
- **Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма:** у зависности од специфичности сваког предмета и исхода студијских програма, студенти се оцењују на више различитих начина, о чему су упознати на почетку семестра (на првом часу). Ово је детаљно уређено и анализирано у самом процесу акредитације студијског програма и сваког предмета посебно. +++
- **Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања** обезбеђена је

Правилником о оцењивању постигнућа студената на предиспитним обавезама и испитима, кроз обавезу сваког наставника да на почетку семестра студенте упозна са начином бодовања предиспитних и испитних обавеза, редовним праћењем оцењивања преко базе података након сваког испитног рока и кроз анкету студената којом оцењују, између осталог, и објективност оцењивања својих наставника. +++

• **Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере** такође се врши редовно и систематично, након сваког испитног рока, преко базе података.+++

• **Обезбеђено је студентско организовање и учешће у одлучивању**. Студентски парламент активно ради, што се може видети у Извештајима Студентског парламента (Прилог 8.4.) +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8:

• **Мере/активности:** Буђење свести студената о значају одговорног попуњавања анкета које служе за евалуацију Школе (рок: перманентно).
Извршилац: Наставници и ненаставно особље које комуницира са студентима.
Показатељи: Одговорније и ажурније попуњавање анкета, добијање потпуније слике о Школи, упознатост са критичким мишљењем студената о квалитету Школе и наставног процеса.

• **Мере/активности:** Подстицање студената на активно укључивање и учешће у раду Студентског парламента (рок: перманентно).
Извршилац: Наставници и ненаставно особље које комуницира са студентима, претходни сазив Парламента.
Показатељи: Студентски парламент који активно ради, покреће и спроводи иницијативе студената и учествује у свакодневним активностима Школе.

• **Мере/активности:** Подстицање студената да редовније похађају наставу (рок: перманентно).
Извршилац: Предметни наставници.
Показатељи: Бољи успех на пред/испитним обавезама, успешније савладавање градива, лакше постизање услова за упис наредне године студија, бржи завршетак студија.

Показатељи и прилози за стандард 8:
Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години
Табела 8.2. Стопа успешности студената
Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија
Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената
Прилог 8.2. Правилник о оцењивању
Прилог 8.2.1. Дистрибуција поена по предметима
Прилог 8.2.2 Подаци о пролазности студената на испитима за школску 2016/17, 2017/18, 2018/19.
Прилог 8.2.3. Анкете – оцена наставника од стране студената
Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.4. Извештаји Студентског парламента за 2016/17; 2017/18 и 2018/19. годину

стандарди

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

9.1 Школа има библиотеку која је снабдевена литературом која обезбеђује подршку наставном процесу, потребама и интересовањима студената. Сви предмети покривени су уџбеницима (више примерака једне публикације), широм литературом и стручним часописима. Такође, сви предмети су покривени електронским страницама предмета на Moodle платформи, где је доступно градиво за колоквијуме и испите, којима студенти могу приступити са својом шифром.

9.2 Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. На почетку семестра, наставници саопштавају студентима списак препоручене и доступне литературе из свог предмета. Школа има издавачку делатност, чији је циљ да обезбеди уџбенике и други наставни материјал за потребе реализације програмских садржаја.

9.3 Правилник о уџбеницима и наставним материјалима (Прилог 9.1.) чини саставни део Зборника правилника и стандарда и јавно је доступан на сајту Школе. У складу са Правилником, Школа утврђује поступак и стандарде за вредновање уџбеника и других публикација који се користе у настави, систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Одредбе овог Правилника односе се и на Издавачку делатност Школе, када се бави публиковањем уџбеника и других наставних материјала за потребе студијских програма који постоје у Школи. О примени овог Правилника стара се Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање, коју именује Наставно-стручно веће. Комисија, у сарадњи са Наставно-стручним већем, формира Радну групу за праћење и вредновање уџбеника и наставних материјала. Основни задатак Радне групе за уџбенике је да прати употребу и вреднује квалитет уџбеника и наставних материјала. Такође, Наставно-стручно веће бира рецензенте који дају мишљење о квалитету и обиму рукописа и предлажу рукописе за штампу. Школа суфинансира све уџбенике који се штампају за потребе студијских програма, а чији су аутори наставници Школе.

9.4 Школа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Школска библиотека располаже са око 3700 библиотечких јединица. Библиотечки фонд садржи дела научне, стручне и културне вредности – уџбенике, литературу, периодичне публикације, секундарне публикације и други библиотечки материјал из области спорта, физичке културе, менаџмента, менаџмента у спорту и медицинских наука. Фонд библиотеке чине:

- уџбеници, у којима су обрађени сви главни програмски садржаји,

- помоћни уџбеници и ужа литература са темама и стручним текстовима који су релевантни за програме предмета,

- шира литература са стручним радовима из књига, монографија, зборника, часописа, у складу са програмом и препорукама предметних наставника.

9.5 Школа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Евиденција и подаци о књигама воде се у Књизи инвентара и у електронској форми. Сваке године планира се повећање библиотечког фонда са одређеним бројем нових библиотечких јединица, у договору са предметним наставницима и њиховим потребама и могућностима да иновирају силабусе својих предмета. Од предметних наставника очекује се да предлажу и препоручују нову, савремену литературу из својих области.

9.6 У циљу обезбеђивања неопходних информатичких средстава за савладавање градива, у Школи постоји рачунарска учионица која располаже са 20 компјутера повезаних на Интернет, чиме је омогућен несметан приступ осталим информационим ресурсима неопходним за квалитетно студирање. Развој информационо-комуникационе технологије прати се у континуитету. У складу са тиме, стално се улажу средства у обнављање компјутерске опреме (хардвер и софтвер). Како би се изашло у сусрет потребама студената, уведен је бежични Интернет *(WiFi),* којим је покривена цела Школа.

9.7 Стручне послове у Библиотеци обавља лице с одговарајућом високом стручном спремом, а према условима који су регулисани Законом о библиотечко-информационој делатности, члан 45. («Сл. гл. РС» бр. 52/2011). Функцију библиотекара обавља лице са пуним радним временом.

9.8 Компетентност и мотивисаност особља које ради у библиотеци, читаоници и рачунарском центру, континуирано се прати, оцењује и унапређује. Рад библиотеке и библиотекара континуирано подлеже оцењивању студената кроз анкете, а лице које врши функцију библиотекара повремено похађа курсеве, како би побољшало и усавршило своје компетенције и било у току са актуелним збивањима у библиотечкој делатности.

9.9 Студенти се одмах на почетку студија упознају са начином рада у библиотеци и рачунарској учионици, и подстичу се да користе библиотечке и информатичке ресурсе Школе.

Рачунарском учионицом руководи наставник на предмету Информатика са статистиком, а по основу ауторског уговора ангажован је и програмер на одржавању опреме и изради потребних програма. У Наставном плану и програму Школе је да сви студенти, па тако и студенти програма Струковна медицинска сестра, у оквиру редовне наставе из предмета Информатика са статистиком, прођу обуку за рад на рачунару.

Ипак, примећено је да студенти недовољно и нередовно користе библиотечки фонд (осим обавезне литературе, тј. уџбеника). Стога би предметни наставници требало да их подстичу и мотивишу за коришћење шире литературе.

9.10 Библиотека и читаоница смештене су на приступачном месту у Школи, у посебној просторији величине око 30 м2, са 15 места, и на располагању су студентима и наставницима 12 сати дневно.

Архива се налази у одвојеној просторији, величине око 20 м2.

Рачунарска учионица, која располаже са 20 компјутера, налази се у адекватној просторији величине око 40 м2, са 30 места.

Опис

У складу са донетим Правилником о уџбеницима и наставним материјалима Школа утврђује поступак и стандарде за вредновање уџбеника и других публикација који се користе у настави, систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Одредбе овог Правилника односе се и на Издавачку делатност Школе, када се бави публиковањем уџбеника и других наставних материјала за потребе студијских програма који постоје у Школи. О примени овог Правилника стара се Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање, коју именује Наставно-стручно веће. Комисија, у сарадњи са Наставно-стручним већем, формира Радну групу за праћење и вредновање уџбеника и наставних материјала. Основни задатак Радне групе за уџбенике је да прати употребу и вреднује квалитет уџбеника и других наставних материјала. Наставно-стручно веће бира рецензенте који дају мишљење о квалитету и обиму рукописа и предлажу рукописе за штампу. Школа суфинансира све уџбенике који се штампају за потребе студијских програма, а чији су аутори наставници Школе.

Студенти су укључени у редовну периодичну евалуацију квалитета наставних средстава, библиотечких и информатичких ресурса, која се спроводи путем анкета (Извештај анкета студената 2016/17; Извештај анкета студената 2017/18 и Извештај анкета студената 2018/19). На основу резултата добијених анкетирањем студената програма Струковна медицинска сестра, може се извести генерални закључак да је највећи број анкетираних студената задовољан квалитетом уџбеника и информатичких ресурса, као и начином рада у библиотеци и рачунарској учионици.

Унапређење у овој области, обезбеђено је сталним богаћењем библиотечког фонда, као и континуираним осавремењивањем информатичке опреме, па тако Школа тренутно располаже са око 3700 библиотечких јединица, док је рачунарска учионица опремљена са 20 рачунара повезаних на Интернет, чиме је студентима програма Струковна медицинска сестра омогућен непрестани приступ најновијим информацијама из области медицине и здравствене заштите.

Школска библиотека снабдевена је литературом која обезбеђује подршку наставном процесу, потребама и интересовањима студената. Сви предмети покривени су уџбеницима (више примерака једне публикације), широм литературом и стручним часописима.

Број и врста библиотечких јединица у Школи приказани су у Табели 9.1, а списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени у Школи дат је у Прилогу 9.2, док је однос броја уџбеника и монографија наставника и укупног броја наставника у Школи, приказан у Прилогу 9.3.

Рад библиотеке и обавезе библиотекара детаљно су уређени и описани Правилником о раду библиотеке и Пословником библиотеке (Прилог 9.1.1), који чине саставни део Зборника правилника и стандарда, и доступни су студентима и јавности на сајту Школе.

Опремљеност у области информатичких технологија које доприносе квалитету наставе, дата је у Табели 9.2.

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

SWOT анализа	
Предности	**Слабости**
Постоји општи акт о уџбеницима и Школа поступа по њему. +++	При изради семинарских и завршних радова, студенти често и некритички употребљавају сумњиве електронске изворе, уместо релевантне литературе. +++
Предмети су покривени уџбеницима и училима. +++	Студенти недовољно користе библиотечке и информатичке ресурсе. ++
Структура и обим библиотечког фонда прилагођени су наставним плановима и програмима. +++	Студенти све мање читају. ++
Постављена је Moodle платформа, где сваки предмет има своју електронску страницу са градивом и сваки студент приступну шифру студијском програму и предметима које слуша. +++	Неажурност појединих наставника у предлагању нових и савремених издања којима би могао да се обогати библиотечки фонд. ++
Услови за рад (простор, радно време) су адекватни и прилагођени потребама студената. +++	
Школа је издавач научног часописа категорије М52. +++	
Школа објављује Зборник радова, као организатор међународне научно-стручне конференције сваке друге године. +++	
Могућност да наставници редовно објављују своје радове у школском научном часопису М52. +++	
Број запослених у библиотеци адекватан је потребама и броју студената. ++	

Постоје информатички ресурси (рачунари, софтвер, Интернет, електронски облици часописа). ++	
Опремљеност довољним бројем рачунара, од којих се два налазе у холу. ++	
Бежични Интернет покрива целу школу. ++	
Студенти све боље владају информатичким средствима и програмима. ++	
Уведен је Електронски дневник, захваљујући коме студенти могу у сваком тренутку да прате остварене бодове на предиспитним обавезама за сваки предмет. ++	
Могућности	**Опасности**
Могућност константног и редовног обнављања библиотечког и информатичког фонда. ++	Све мања заинтересованост студената за читање штампане литературе. +++
Могућност сталне модернизације информатичке опреме и процеса рада у библиотеци, захваљујући убрзаном технолошком развоју. ++	У обнављању библиотечког и информатичког фонда, присутна су економска ограничења. +++
Формирање електронског каталога. ++	Немогућност приступа КОБСОН систему. Ускраћивање слободном приступу научним информацијама сматра се својеврсном дискриминацијом високошколских установа које није основала држава. +++

- **Постојање Правилника о уџбеницима и наставним материјалима** представља општи акт и по њему се поступа. +++
- **Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима**, који су унапред познати и објављени. +++
- **Структура и обим библиотечког фонда** у складу су са потребама наставног процеса на свим студијским програмима и детаљно су описани у одговарајућим прилозима. +++
- **Постоје информатички ресурси (рачунари, софтвер, Интернет, електронски облици часописа)** у довољном броју, и на располагању су студентима у оквиру посебно опремљене

рачунарске учионице. +++

- **Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим стручним службама**, адекватни су и усклађени са Законом, потребама и бројем студената. ++
- **Услови за рад (простор, радно време)** прилагођени су потребама студената и запослених. +++
- Са једне стране, установа се суочава са још увек присутном економском кризом у нашем друштву, а са друге стране, са убрзаним информационо-технолошким развојем на глобалном нивоу. То упућује на потребу за сталним иновирањем информационо-комуникационих и технолошких средстава, водећи рачуна о финансијским ограничењима. +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

- **Мере/Активности:** Подстицање студената за веће и активније коришћење библиотечког фонда и информатичких ресурса Школе. (рок: перманентно)

Извршилац: Наставници, библиотекар

Показатељи: Повећано коришћење библиотечког фонда, читаонице, информатичких ресурса.

- **Мере/Активности:** Подстицање наставника да предлажу нова и савремена издања којима би могао да се обогати библиотечки фонд. (рок: перманентно)

Извршилац: Руководство школе, библиотекар

Показатељи: Стално богаћење библиотечког фонда новим насловима и издањима.

- **Мере/Активности:** Формирање електронске базе података са библиотечким фондом и омогућавање електронског претраживања каталога. (рок: перманентно)

Извршилац: Библиотекар, програмер

Показатељи: Олакшано претраживање библиотечког фонда и повећано коришћење фонда, читаонице и информатичких ресурса.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи
Табела 9.2. Попис информатичких ресурса
Прилог 9.1. Правилник о уџбеницима и наставним материјалима
Прилог 9.1.1. Правилник о раду библиотеке и Пословник библиотеке
Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)
Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

стандарди

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

10.1 Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Школом, утврђени су општим актом високошколске установе, у складу са Законом о високом образовању. Школом управља Савет Школе, који је конституисан у складу са Законом и Статутом Школе (Прилог 10.1.1), и који одлучује у складу са својом надлежношћу. Савет Школе доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Савет Школе је највиши орган Установе и броји 11 чланова, који су власници деоничарских улога и њихови представници. Одлуке Савета Школе засноване су на важећим прописима и у складу су са Стратегијом за унапређење квалитета и Планом рада Школе. Саветом председава председник Савета.

Савет обавља следеће надлежности усклађене са Статутом Школе (чл. 24):

1) доноси Статут;
2) именује и разрешава директора;
3) именује и разрешава заменика директора на предлог директора;
4) бира и разрешава председника и заменика председника Савета из редова деоничара Школе;
5) доноси финансијски план;
6) разматра и усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
7) доноси одлуке о расподели финансијских средстава;
8) усваја план и одлучује о коришћењу средстава за инвестиције;
9) даје сагласност на одлуке о управљању имовином Школе;
10) одлучује о променама цене рада и висини коефицијената запослених и сарадника;
11) одлучује о оснивању и укидању студијских програма;
12) доноси одлуку о висини школарине;
13) доноси одлуке о другим облицима делатности које су утврђене актом о регистрацији Школе;
14) врши надзор над материјалним и финансијским пословањем Студентског парламента, увидом у његов финансијски извештај;
15) обавља и друге послове у складу са Законом и Статутом Школе.

Орган пословођења у Школи је **директор** и овлашћен је да представља Школу. Директор Школе представља, заступа, организује и непосредно руководи радом Школе, у складу са Законом и Статутом. Директор је одговоран за функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета рада у свим областима обезбеђења и унапређења квалитета.

Основне надлежности директора Школе су (чл. 26. Статута):

1) представља и заступа Школу;
2) стара се о законитости рада у Школи;

3) стара се о реализацији одлука Савета Школе и других органа Школе;
4) закључује уговоре у име Школе;
5) стара се о примени Статута и других општих аката Школе;
6) доноси акте Школе у складу са законом, другим прописима и Статутом Школе;
7) стара се о испуњавању обавеза Школе предвиђених законом и другим општим актима;
8) доноси и спроводи одлуке о правима, обавезама и одговорностима запослених у складу са законом и општим актима;
9) доноси решења о правима, обавезама и одговорностима студената;
10) стара се о уређењу унутрашњих органа Школе и њеном сталном унапређењу;
11) доноси Правилник о организацији и систематизацији Школе;
12) реализује конкурс за избор наставника и сарадника, и закључује уговор о раду са запосленима;
13) подноси годишњи Извештај о раду и резултатима пословања рада Савету Школе;
14) покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Школе;
15) потписује дипломе, додатак дипломе, уверења и друга важна документа које издаје Школа;
16) образује комисије, радне групе и тимове за извршење одређених задатака;
17) одлучује о набавкама и службеним путовањима за потребе Школе;
18) за сва уговарања и финансијска располагања преко 200.000,00 динара директор мора добити писмену сагласност Савета Школе;
19) обавља и друге послове утврђене законом, Статутом и другим општим актима Школе.

Заменик директора помаже директору у раду Школе и замењује га у одсуству. Бира се из реда наставника Школе који су у радном односу са пуним радним временом, на период од три године (чл. 30. и 33. Статута). Заменик директора је руководилац за организовање наставе, обавља организацију наставе на свим студијским програмима, прави распоред часова за студијске групе, координира организацијом испитних рокова и распореда испита, брине о обезбеђењу јавности испитних рокова, а за свој рад одговара директору.

Директор и заменик директора, као и остала лица са извршном одговорношћу, своју опредељеност за успостављање, примену и унапређивање система управљања квалитетом, испољавају кроз: јасно дефинисану визију, мисију и политику развоја Школе, мерљиве циљеве и утврђивање индикатора за њихову реализацију, опредељеност ка потпуном задовољењу захтева и потреба корисника услуга Школе, уз периодичну проверу система за обезбеђење квалитета, са циљем сталног повећања његове ефективности и ефикасности.

10.2. Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола, утврђени су општим актом Школе и усклађени су са Законом. Послови са потребном квалификационом структуром запослених за утврђену делатност Школе организују се и извршавају у оквиру унутрашњих организационих целина.

У оквиру Школе, формиране су организационе јединице за образовни и стручни рад и то: у оквиру сва четири акредитована студијска програма (по један руководилац програма и сви наставници који предају на тим студијским програмима).

Издавачка делатност (главни и одговорни уредник, уредник, технички уредник, координатор,

преводилац).

За обављање правних, административно-техничких, финансијско-материјалних, помоћно-техничких и других послова из делокруга рада Школе, задужени су: Правно-административна служба, Маркетинг служба, Служба за студентска питања, Финансијска служба, Библиотека, ИТ подршка, Фитнес центар «Maximus».

Организационе јединице и стручни органи Школе, њихова организациона структура и делокруг рада, као и начин њихове координације и контрола рада, утврђени су Статутом Школе и одговарајућим правилницима о раду, као и Правилником о организацији и систематизацији послова у Школи.

Стручни орган Школе је **Наставно-стручно веће** које одлучује о питањима наставе, научне и стручне делатности Школе; предлаже Наставни план и програм на студијским програмима; ближе уређује правила студија које се изводе у Школи; одобрава теме завршних радова; доноси општи акт о критеријумима и условима преношења ЕСПБ бодова; доноси општи акт о условима, начину и поступку реализације програма образовања током читавог живота, као и друге програме стручног усавршавања; предлаже програм научно-стручних истраживања и пројеката; предлаже стандарде и усваја Извештаје за самовредновање и оцењивање квалитета Школе; спроводи, заједно са директором, политику сталног унапређења квалитета наставе и усавршавања научног и стручног рада; предлаже политику уписа студената; уређује услове и начин уписа кандидата на акредитоване студијске програме у Школи; предлаже Савету висину школарине; доноси одлуке о избору у звање наставника и сарадника у складу са Законом, Статутом и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника; образује Комисију за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање; доноси пословник о свом раду; доноси опште акте Школе у складу са Законом, другим прописима и Статутом; образује комисије и радне групе и тимове сходно потребама у Школи; обавља и друге послове у складу са Законом, Статутом и општим актима Школе (чл. 37. Статута).

Наставно-сручно веће формира **Комисију за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање** из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Број чланова Комисије варира из године у годину и износи од 8 до 13 чланова.

Стручне службе обављају: правно-кадровске, материјално-финансијске, административне и помоћно-техничке послове, који су од заједничког интереса за обављање делатности Школе.

Студентски парламент је орган преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у Школи. Састав, начин избора и надлежности Студентског парламента, дефинисани су Статутом Школе (чл. 39-42) и општим актом Студентског парламента. Студентски парламент има 12 чланова.

У склопу **Издавачке делатности** обављају се послови припреме, предлога и реализације штампања уџбеника и уџбеничког материјала, као и радова за објављивање у школском научном часопису «Спорт, наука и пракса».

10.3. Школа систематски прати и оцењује своју организацију и управљање, и предузима мере за унапређење истих. Квалитет управљања обезбеђује се кроз: а) редовно оцењивање квалитета рада органа руковођења, б) систематско праћење и контролу рада запослених у службама Школе, в) предузимање подстицајних и корективних мера према запосленима.

Оцењивање и вредновање квалитета, реализује се путем анкетирања студената и наставног особља у Школи. Све извештаје о вредновању квалитета органа управљања усваја Наставно-стручно веће, уз предлог мера за унапређење квалитета.

10.4. Школа систематски прати и оцењује рад менаџмента и обезбеђује редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада ненаставног особља. Директор и заменик директора врше контролу квалитета рада ненаставног особља, а посебно њихов однос и степен мотивисаности у раду са студентима. Поступци за спровођење мера за побољшање њиховог рада, укључујући и дисциплинске мере, дефинисани су Правилником о раду и дисциплинској одговорности запослених. Руководство предузима активности на стварању такве организационе културе која развија и негује добре међуљудске односе, тимски рад, квалитетну комуникацију и максимално залагање свих запослених.

У циљу подстицања ненаставног особља за остваривање изнадпросечног нивоа перформанси на својим радним местима, као и ефикаснијег обављања послова, руководиоци Школе периодично врше контролу и евалуацију оствареног радног учинка запослених и, сходно политици награђивања, награђују оне који остварују најбоље резултате у раду. Такође, Школа предузима корективне мере када су резулатати рада испод просечног нивоа стандарда квалитета.

10.5. Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља утврђени су Правилником о раду Школе, а усклађени су са Законом о раду и доступни су јавности. Напредовање запослених зависи од квалитета и оствареног учинка током година рада, и у складу је са Правилником о раду. У Школи се воде персонални досијеи запослених, ажурирају се подаци о њиховим квалификацијама, компетенцијама, напредовању, дисциплинским мерама (уколико постоје) и др.

Приликом избора кандидата за запошљавање на упражњена радна места, као и напрадовања и развоја самих запослених, Школа обезбеђује њихову заштиту од било каквог облика посредне или непосредне дискриминације.

10.6. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља изложени су перманентној оцени наставника, сарадника и студената. Систематска контрола квалитета рада управе Школе и ненаставног особља, реализују се путем анкетних питања, коју попуњавају студенти и наставно особље Школе. Резултати одговора испитаника из поменутих анкета, пружају квалитативну евалуацију рада органа управљања и стручних служби Школе. Извештаји о вредновању квалитета органа управљања и ненаставне подршке, усвајају се на Наставно-стручном већу и анализирају уз предлоге мера за њихово унапређење.

10.7. Школа је обезбедила број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за

акредитацију, и на основу тога 2017. године добила Уверење о акредитацији (бр. 612-00-03367/2016-06 од 10.11.2017). Претходно Уверење о акредитацији датира из 2012. године (бр. 612-00-00381/2012-04, од 14.9.2012), док је Уверење о акредитацији студијског програма Струковна медицинска сестра добијено 2016. године (бр. 612-00-00683/2016-06, од 30.09.2016).

10.8. Школа се труди да, сходно својим могућностима, обезбеди услове за перманентно усавршавање постојећег, али и стицање нових знања, вештина, способности и компетенција управљачког и ненаставног особља. У периоду од 2016-2019. године, менаџмент Школе, као и поједини чланови Комисије за квалитет и самовредновање, присуствовали су конференцијама и састанцима који су били везани за савремене тендеције у високом образовању, као и за процес акредитације и самоевалуације, које је организовао Национални савет за високо образовање Р. Србије, као и стручним скуповима за унапређење знања и вештина.

Опис

Органи управљања и пословођења, стручне службе и Студентски парламент, њихове надлежности, поступак и начин рада, утврђени су Статутом и другим општим актима Школе, усклађеним са Законом о високом образовању. Школом управља Савет Школе као највиши орган, а органи пословођења су директор и заменик директора, чије су надлежности и одговорности дефинисане Статутом. Стручни орган Школе је Наставно-стручно веће, које одлучује о свим питањима од интереса за реализацију Наставних планова и програма, као и целокупног наставног процеса и прати њихово остваривање. Студентски парламент је орган преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у Школи. Састав, начин избора и надлежности Студентског парламента, дефинисани су Статутом и Правилником о Студентском парламенту (Прилог 10.1.3.) Стручне службе у Школи обављају правне, административно-техничке, финансијско-материјалне и помоћно-техничке послове, у које спадају: Правно-административна служба, Маркетинг служба, Студентска служба, Финансијска служба, Библиотека, Издавачка делатност, ИТ подршка, Фитнес центар «Maximus» (Прилог 10.1). Организационе јединице, њихова организациона структура и делокруг рада, као и начин њихове координације и контрола рада, утврђени су Статутом Школе и одговарајућим правилницима о раду, као и Правилником о организацији и систематизацији послова у Школи (Прилог 10.1.2).

Школа редовно обавља периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби. Оцењивање и вредновање квалитета рада поменутих органа и служби реализује се путем анкетирања студената и наставног особља у Школи (Резултати анкета школске 2016/17; 2017/18; 2018/19). Све извештаје о вредновању квалитета усваја Наставно-стручно веће, уз предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Како се у Прилогу 10.2. може видети, анализа добијених резултата из анкета указује на задовољство студената и наставног кадра радом органа управљања, пословођења и ненаставног особља, што може само додатно да мотивише Управу и све запослене у Школи да наставе да негују постојећу организациону културу, уз перманентно усавршавање и унапређивање квалитата рада.

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

SWOT анализа	
Предности	**Слабости**
Постоји јасно дефинисана систематизација свих радних места у Школи. +++	Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља. +
Статутом је дефинисан орган управљања и пословођења Школом. +++	Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља. +
Дефинисане су надлежности органа управљања и органа пословођења као и њихова одговорност. +++	Недовољно дефинисани критеријуми за процену квалитета рада стручних служби и ненаставног особља. +
Јасно је дефинисана организациона структура Школе (организационе јединице, њихова структура и делокруг рада). +++	
Школа систематски прати и оцењује рад управљачког особља, уз предузимање мера за њихово унапређење. +++	
Школа систематски прати и оцењује рад стручних служби и ненаставног особља, уз предузимање мера за њихово унапређење. +++	
Руководство награђује и мотивише рад ненаставног особља. ++	
Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања. +	
Могућности	**Опасности**
Стручне службе успешно одговарају на све захтеве и изазове са којима се суочавају. +++	Ако стручне службе не осавремењују своја знања и вештине, у будућности више неће моћи да одговоре на постављене захтеве. ++
Стална примена информационо-технолошких иновација у подизању веће ефикасности у раду стручних служби . ++	Услед финансирања искључиво од школарине студената, постоји лимитираност управе Школе да планира и реализује

	програме за стручно усавршавање ненаставног особља. ++
Неговање тимског рада запослених са поштовањем хијерархије. ++	

У оквиру Стандарда 10, Школа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа (предност) +++

Статутом Школе, усклађеним са Законом о високом образовању, дефинисане су надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа.

Дефинисаност организационе структуре (предност) +++

Организациона структура Школе, као и њене јединице (службе) и делокруг њиховог рада, утврђени су Статутом Школе и Правилником о организацији и систематизацији послова и радних задатака Школе, и усклађени са Законом о високом образовању.

Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз примену мера за унапређење (предност) +++

Систематична евалуација квалитета управљања установом обавља се анкетирањем, у које су укључени студенти и наставно особље Школе. Извештаји о вредновању квалитета органа управљања анализирају се и усвајају на Наставном већу, уз евенутуалне мере за унапређење квалитета рада овог органа.

Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење (предност) +++

У Школи се перманетно врши контрола квалитета рада стручних служби и ненаставног особља. Евалуација рада обавља се путем анкета, које попуњавају студенти и наставно особље Школе. Све извештаје о вредновању квалитета стручних служби и ненаставног особља, са мерама за унапређење квалитета, усваја Наставно-стручно веће Школе.

Доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања (предност) ++

Извештаји о резултатима анкетирања о квалитету рада стручних служби и органа управљања, јавно су доступни на сајту Школе.

Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља (слабост) +

Школа је, услед финансирања искључиво из сопствених извора (школарина студената), јако ограничена у стварању услова за перманентно усавршавање запослених из стручних служби. Сходно томе, руководство недовољно инсистира на усавршавању својих запослених, те су тако они више препуштени сопственим аспирацијама.

Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља (слабост) +

Индивидуално усавршавање и учешће на семинарима, како у Школи, тако и у другим установама, доступно је, углавном, заинтересованом особљу. Школа у будућности планира да сачини план развоја (усавршавања, обучавања, оспособљавања) ненаставног особља, како би исти остварили још виши ниво перформанси на својим радним местима.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Школа ће, сходно анализи квалитативних оцена елемената управљања и квалитета ненаставног особља из анкете, предузети следеће мере и активности у циљу унапређења квалитета:

- **Мере/Активности:** Обезбеђивање што прецизнијег и ефикаснијег протока и размене докумената и информација у Школи. (рок: перманентно)

Извршилац: Секретаријат, Правна служба, Студентска служба
Показатељи: Упутство за ефикасније вођење документације између служби Школе

- **Мере/Активности:**Учинити доступним релевантне информације о раду стручних служби и органа управљања Школом. (рок: перманентно)

Извршилац: Директор, заменик директора, руководиоци студијских програма, стручне службе, Студентски парламент
Показатељи: Задовољство обавештеношћу наставника, сарадника, ненаставног особља, студената

- **Мере/Активности:** Унапредити комуникацију (вертикалну и хоризонталну) свих стручних служби ради размене информација и бољег функционисања Школе. (рок: перманентно)

Извршилац: Секретар, стручне службе
Показатељи: Ефикаснији и квалитетнији рад свих запослених у Школи

- **Мере/Активности:** Организовати (интерне) обуке и тренинге, у циљу повећања знања, способности, вештина и компетенција ненаставног особља. (рок: перманентно)

Извршилац: Компетентни наставници
Показатељи: Документ о организовању семинара за перманентно усавршавање ненаставног особља

Показатељи и прилози за стандард 10:
Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи, у оквиру одговарајућих организационих јединица
Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе
Прилог 10.1.1. Статут Школе

Прилог 10.1.2. Правилник о организацији и систематизацији посла
Прилог 10.1.3. Правилник о Студентском парламенту
Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби за 2016/17; 2017/18; 2018/19 годину

стандарди

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1. Висока спортска и здравствена школа поседује одговарајуће просторне, материјалне и технолошке капацитете неопходне за организацију и реализацију планираних облика наставе и очекиваних исхода својих студијских програма. Школа је обезбедила неопходне просторије (слушаонице, учионице, рачунарску учионицу, библиотеку, кабинет за здравствену негу, медицинске и рехабилитационе базе) за спровођење наставе на студијском програму Струковна медицинска сестра.

Школа је обезбедила простор у бруто износу од 1240 m2 у две смене, не рачунајући наставно-научне и стручне базе са којима Школа има потписане уговоре о закупу. На акредитовани број студената (625) квадратура по студенту износи 2m2, што у потпуности одговара стандардима ЗОВ.

Школа према потписаним уговорима на 5 и више година користи следећи простор као наставно-научне и стручне базе за реализацију студијског програма Струковна медицинска сестра:

1) Клиничко-болнички центар „Звездара“ (Уговор о сарадњи 998/2 од 14.11.2016.)
2) Болница за гинекологију са породилиштем СБГ Јевремова (Уг. о сарадњи 615/1 од 22.07.2016.)
3) Градски завод за геронтологију и палијативно збрињавање (Уг. о сарадњи 591/1 од 22.07.2016.)
4) Специјалистичка ординација из области фискултурне медицине *„Vita Maxima“* (Уговор о сарадњи 411/2 од 02.06.2016.)
5) Medigroup (Општа болница Medigroup, Дом здравља „Др Ристић“, Дом здравља „Једро“ – Уговор о сарадњи 193/1 од 23.03.2016.)
6) Војномедицинска академија (Уговор о сарадњи 203/1 од 25.03.2016; 964/2 од 10.11.2017; 33/1 од 21.01.2019.)
7) BELMEDIC Општа болница (Уговор о сарадњи 200/1 од 25.03.2016.)
8) Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику (Уг. о сарад. 555/1, 12.07.2016.)
9) Општа болница „Свети Лука“ Смедерево (Уговор о сарадњи 973/1 од 13.11.2017; 861/1 од 26.10.2018.)
10) Здравствени центар „Ужице“ (Уговор о сарадњи 258/2 од 16.04.2018; 659/1 од 27.09.2018.)
11) Клиничко-болнички центар „Бежанијска коса“ (Уговор о сарадњи 581/1 од 13.09.2018.)
12) Дом здравља „Др Симо Милошевић“ (Уговор о сарадњи 655/1 од 26.09.2018.)
13) Клинички центар Србије (Уговор о сарадњи 1018/1 од 27.12.2018.)

Уговори су потписани и са:
- Институтом за ментално здравље (Уговор о сарадњи 613/1 од 22.07.2016.)
- Домом здравља „Др Милутин Ивковић“ (Уговор о сарадњи 619/1 од 22.07.2016.)

Школа поседује простор од око 1240 m2 у бруто износу на једној локацији (у две смене), који се састоји из: 16 просторија за одржавање различитих облика наставе (теоријска предавања, вежбе и практична настава), 13 просторија за административне потребе, опремљених савременом рачунарском технологијом и осталим техничким уређајима који омогућавају ефикасан и несметан рад стручних служби, наставног особља и студената (Студентска служба, Секретаријат, Правна служба, Финансијска служба, Служба за маркетинг, Управа Школе; 6 наставничких кабинета, зборница, библиотека са читаоницом, простор за рад Студентског парламента, архива) и Фитнес центра *"Maximus"*.

Простор који обезбеђује Школа испуњава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке, хигијенске и здравствено-сигурносне услове.

11.2. Школа је обезбедила техничку и информатичку опрему (лаптопове, видео бимове, пројекторе, рачунаре, Интернет технологију за реализацију наставе), справе и реквизите, модел људског скелета, лутку за извођење вежби из Здравствене неге, инструментаријум за дијагностику, све у складу са потребама студијског програма Струковна медицинска сестра.

11.3. Доступност и квалитет просторних капацитета и опреме одговара стандардима предвиђеним за високошколске установе и у потпуности омогућава имплементацију утврђених циљева Стратегије за обезбеђење квалитета Школе. Сходно финансијским могућностима, Школа настоји да континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему, да их редовно контролише, одржава и обнавља.

11.4. Школа је свим студентима и својим запосленима обезбедила стални приступ Интернету, чиме је омогућена доступност и коришћење различитих врста информација за унапређење знања и побољшање рада.

Сходно потребама, захтевима и обавезама на радном месту, планирају се и реализују интерне обуке запослених, са циљем да се информациона технологија, специјализовани програми, интранет и база података што ефикасније користе.

11.5. Школа поседује рачунарску учионицу опремљену са 20 рачунара и другим савременим техничким уређајима који стоје на располагању студентима, уз омогућено коришћење Интернета, штампача, скенера, нарезивање CD и DVD материјала и сл.

Опис

Висока спортска и здравствена школа струковних студија поседује одговарајућу инфраструктуру (просторне, материјалне и технолошке капацитете), неопходну за имплементацију циљева према дефинисаној Стратегији за обезбеђење квалитета рада, организацију и реализацију планираних облика наставе и очекиваних исхода својих студијских програма. С аспекта величине, доступности

и квалитета расположивог простора и опреме, Школа је обезбедила неопходне просторије (слушаонице, учионице, кабинете, рачунарску учионицу, библиотеку са читаоницом, медицинске и рехабилитационе базе) за спровођење наставе на студијском програму Струковна медицинска сестра, чиме је у потпуности испунила стандарде који важе за високошколске установе.

Школа је обезбедила простор у бруто износу од 1240 m^2 у две смене (+ наставно-научне и стручне базе са којима Школа има потписане уговоре о сарадњи), што за укупно 625 студената, по студенту износи 2 m^2.

На основу резултата добијених анкетирањем студената програма Струковна медицинска сестра у школској 2016/17, 2017/18. и 2018/19. години, преко 85% анкетираних студената дало је високе оцене 4 и 5 за квалитет простора и опреме у Школи (на скали од 1 до 5).

И дипломирани студенти који су анкетирани у школској 2018/19. години, задовољни су условима рада у Школи (простор, опрема и др.): 7,1% студената дало је оцену 7; 14,2% студената дало је оцену 8; 21,4% оцену 9 и 57,1% оцену 10 (на скали од 5 до 10).

На основу добијених резултата, може се закључити да су анкетирани студенти, као и дипломирани студенти, задовољни расположивим наставним средствима која се користе у Школи, посебно ако се има у виду да се скоро сваке две године купују нови лаптоп рачунари и пројектори.

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

SWOT анализа	
Предности	**Слабости**
Школа у потпуности задовољава прописане стандарде просторног капацитета према укупном броју студената. +++	Сви просторни капацитети нису у власништву Школе и не налазе се на једном, већ на више различитих локација. +
Расположива техничка и медицинска опрема задовољава захтеве стандарда. +++	Квалитет техничке и медицинске опреме временом се смањује, а набавка савремене зависи од материјалних могућности Школе, односно од редовности плаћања школарине студената. +++
Рачунарска учионица задовољава све прописане стандарде у погледу броја рачунара. ++	
Могућности	**Опасности**
Коришћење просторних капацитета у	Економска криза директно се рефлектује на

седишту Школе у поподневним часовима и суботом, што је нарочито значајно за школовање медицинских сестара у радном односу (распоред часова прилагођава се њиховим радним обавезама). +++	редовно измирење финансијских обавеза студената, те се тако не може са сигурношћу планирати обнављање старе и куповина нове опреме и/или простора у наредном периоду. +++
Стратешки приступ планском предвиђању средстава за периодично осавремењивање рачунарске и медицинске опреме. +++	

У оквиру Стандарда 11, Школа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената. +++

Школа је обезбедила већи простор у односу на укупан број студената (625), који се захтева стандардима за реализацију наставе у две смене, у бруто износу од 1240m^2 и наставно-научне и стручне базе са којима Школа има потписане уговоре о сарадњи (квадратура по студенту износи 2 m^2).

Адекватност техничке, медицинске и остале опреме. +++

Школа располаже са одговарајућом техничком, медицинском и осталом специфичном опремом потребном за реализацију теоријске и практичне наставе на студијском програму Струковна медицинска сестра.

Усклађеност капацитета опреме са бројем студената. +++

Обезбеђен је одговарајући обим опреме која се користи за реализацију наставног процеса на студијском програму Струковна медицинска сестра.

Рачунарска учионица. ++

Школа је обезбедила једну рачунарску учионицу опремљену са 20 рачунара и пратећом опремом.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11

Школа ће, сходно анализи квалитативних оцена елемената квалитета простора и опреме из анкете, предузети следеће мере и активности у циљу унапређења квалитета:

- **Мере/Активности:** Што ефикасније коришћење сопствених просторних капацитета (рок: перманентно).
  Извршилац: Помоћник директора за наставу и Студентска служба

Показатељи: Распоред часова у највећој мери прилагођен студентима - медицинским сестрама у радном односу.

- **Мере/Активности:** Извршити анализу и процену квалитета расположиве рачунарске и медицинске опреме и, сходно материјалним могућностима и потребама, осавременити исте (рок: перманентно).
  Извршилац: Руководство Школе

  Показатељи: Набавка нове опреме.

- **Мере/Активности:** Правовремено ажурирање свих релевантних информација на сајту Школе, везаних за студијски програм Струковна медицинска сестра, што је изузетно значајно због великог броја студената у радном односу (рок: перманентно).
  Извршилац: Студентска служба

  Показатељи: Задовољство и добра информисаност студената.

Показатељи и прилози за стандард 11:
Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)
Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду
Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

стандарди

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

13.1. У складу са Статутом Школе и одговарајућим стандардима, представници студената су чланови тела која се баве обезбеђењем, контролом и унапређењем квалитета, а то су Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање и Студентски парламент.

13.2. Активним учешћем у телима за обезбеђење квалитета, студенти имају могућност да на одговарајући начин дају своје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се прописује и обезбеђује квалитет, укључујући и Извештаје о студентском вредновању квалитета свих области рада Школе, резултатима самовредновања и оцењивања квалитета Школе.

Евалуација различитих области рада Школе (Прилог 13.1) спроводи се од 2007. године. Обухваћени су студенти свих година студија, свих студијских програма и спроводи се два пута у току године, на крају сваког семестра.

13.3. Сваке школске године, на Високој спортској и здравственој школи спроводи се анкетирање, којим се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу вредновања квалитета (квалитет наставног процеса, педагошки рад наставног особља, рад ненаставног особља, органа управљања и пословођења, информатичких и библиотечких ресурса, простора и опреме и др.).

Резултате анкета обрађује и анализира Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање, и доставља извештај Наставно-стручном већу на усвајање. Затим на основу предлога руководилаца студијских програма, Наставно-стручног већа и Студентског парламента, као и сопственим сагледавањем, Комисија доноси мере и активности за побољшање квалитета или исправљање нерегуларности у случају неиспуњавања стандарда. Након усвојених извештаја са корективним мерама, Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање и руководство Школе залажу се за исправљање недостатака на које су студенти указали и прате спровођење препоручених активности и мера.

По усвајању на Наставно-стручном већу, извештаји постају доступни студентима и јавности преко сајта Школе (http://www.vss.edu.rs/javno-publikovani-dokumenti.asp)

13.4. Студенти су активно укључени у процес развоја и евалуације студијског програма Струковна медицинска сестра, наставне делатности на студијском програму, контроле оптерећења у вези исхода учења и других питања у вези курикулума, преко свог представника у Комисији за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање, преко Студентског парламента, и анкетирањем о оптерећењу и постигнутим исходима учења. Све иницијативе које се покрећу у овим телима, резултат су континуиране сарадње студената и наставника.

Опис

Студенти су укључени у процес унапређења квалитета наставе, наставног процеса и наставних програма, тако што путем анкета критички износе своје мишљење о настави и наставницима, дају примедбе и сугестије у вези са наставним процесом, а преко својих представника у Студентском парламенту активно учествују у свакодневном раду Школе (Прилог 13.2).

Студенти су систематски анкетирани сваке школске године (2016/17, 2017/18, 2018/19). Извештаји које је подносила Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање усвојени су на Наставно-стручним већима и налазе се у Прилогу 13.3.

Анализа података добијених анкетирањем студената, омогућила је утврђивање тренутног стања и показала смернице за даље унапређење квалитета студијског програма Струковна медицинска сестра.

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

Анализа елемента Стандарда 13 SWOT методом:	
Предности	**Слабости**
Учешће студената у телу за обезбеђење квалитета (Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање). +++	Недовољна мотивисаност једног броја студената да објективно искажу своја мишљења и ставове. ++
Учешће студената у процесу самовредновања и процесима развоја и евалуације студијских програма. +++	
Редовна студентска евалуација установе, студијских програма и целокупног наставног процеса, у оквиру активности праћења квалитета. +++	
Активно учешће студената у раду Студентског парламента. ++	
Могућности	**Опасности**
Едукација студената о потреби објективног изношења ставова и мишљења, ради унапређења студијског програма и евентуалног доношења корективних мера. ++	Смањење броја заинтересованих студената у процесу самовредновања квалитета. ++

У оквиру Стандарда 13, Висока спортска и здравствена школа анализирала је и квантитативно оценила следеће елементе:

Учешће студената у телу за обезбеђење квалитета. +++

Стање: Студенти имају свог члана у Комисији за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање.

Учешће студената у процесу самовредновању. +++

Стање: Кроз активно учешће у Комисији за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање и укупном раду Школе, студенти износе своје ставове и мишљења о стратегији, стандардима и раду Школе, и предлажу начине за унапређење квалитета. Студенти учествују у самовредновању кроз рад у телу за обезбеђење квалитета и кроз редовно анкетирање о свим областима рада Школе.

Студентска евалуација установе, студијских програма, наставе. +++

Стање: Кроз активно учешће у процесу анкетирања и телу за обезбеђење квалитета, студенти су укључени у процесе развоја и евалуације установе, студијских програма и наставне делатности, контроле оптерећења у вези исхода учења и других питања у вези курикулума. На крају сваког семестра, спроводи се студентско анкетирање о квалитету свих области рада Високе спортске и здравствене школе, студијских програма, наставног процеса итд.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

♦ **Мере/Активности:** Подстицање и обезбеђивање активног учешћа студената у процесу евалуације студијског програма Струковна медицинска сестра (перманентна активност).

Извршилац: Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање, Студентски парламент, органи управљања.

Показатељи: Веће учешће студената у процесу евалуације.

♦ **Мере/Активности:** Подстицање и унапређивање организованог деловања дипломираних студената Високе спортске и здравствене школе, ради побољшања њеног угледа и промоције (перманентна активност).

Извршилац: Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање, Студентски парламент, руководилац студијског програма.

Показатељи: Редовни извештаји о активностима дипломираних студената.

♦ **Мере/Активности:** Едукација студената о значају објективног изношења мишљења и ставова у процесу вредновања квалитета студијског програма (перманентна активност).

Извршилац: Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање, Студентски парламент, руководилац студијског програма.

Показатељи: Организовани семинари, предавања, округли столови и сл.

♦ **Мере/Активности:** Упознавање студената са ефектима корективних мера, које се односе на унапређење квалитета наставног процеса на студијском програму Струковна медицинска сестра (перманентна активност).

Извршилац: Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање, руководство Школе, Студентски парламент.

Показатељи: Спроведено континуирано упознавање студената са резултатима анкетирања и ефектима корективних мера.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.2 Извештаји Студентског парламента за школску 2016/17, 2017/18, 2018/19

Прилог 13.3 Усвојени извештаји о самовредновању и провери квалитета на студијском програму Струковна медицинска сестра за школску 2016/17; 2017/18; 2018/19 годину

стандарди

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1. Висока спортска и здравствена школа има стабилан систем обезбеђења, контроле и унапређења квалитета, који се састоји од усвојених стандарда и процедура за обезбеђење квалитета, одредби Статута, одлука Наставно-стручног већа и Савета, и дефинисаних тела (Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање), докумената система квалитета, прилога и извештаја свих тела за обезбеђење квалитета.

Школа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета. Систем праћења и вредновања студената је саставни део наставног процеса и важан аспект наставне стратегије.

Основно начело вредновања студентских постигнућа јесте да оно буде у функцији учења, развоја и подршке напредовању студената у савладавању студијског програма. То начело појачава свесност наставника о ограниченој вредности појединачних мера успеха (нпр. инсистирање само на тестовима или само на усменим испитима), те све већи број наставника у своје оперативне планове уноси више различитих начина проверавања напредовања студената – колоквијуме, семинарске радове, дискусије, усмено испитивање, практикуме, приказе стручних радова, студије случаја, израде пројеката и др. Свака од тих активности је предвиђена у наставном плану рада. Међу наставницима је постигнут висок степен сагласности да је планирање праћења и вредновања битан услов да се код студената развију вештине рецепције градива, рационалног учења, интерпретације научених садржаја и опсервираних појава, усменог и писменог излагања усвојених знања, сопствених идеја и оцена. Праћење рада и напредовања студената осигурава важне повратне информације за побољшање наставног програма и организације рада у настави.

14.2. Школа континуирано обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Управа Школе, Савет и Наставно-стручно веће формулисали су стратегију обезбеђења квалитета студијских програма, наставних активности, административних и техничких послова, управљања Школом и услова рада и студирања. У циљу нормативног дефинисања и успостављања контроле примене и реализације стратегије обезбеђења квалитета, Наставно

стручно-веће на сваке три године формира Комисију за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање. У Комисији су заступљени наставници, ненаставно особље и представници студената. Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање, полазећи првенствено од одредби Закона о високом образовању, Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа донетих од стране Националног савета за високо образовање Р. Србије, а затим и од савремених модела евалуације који се примењују у европским високошколским установама, предложила је Наставно-стручном већу и Савету Школе концепт стратегије за обезбеђење квалитета студијских програма, наставе и услова рада, као и низ конкретних мера за обезбеђење квалитета у домену: усклађивања студијског програма Струковна медицинска сестра са новим стандардима високог образовања, израде нових и иновирања постојећих наставних програма за поједине предмете, израде годишњих, односно семестралних планова рада у оквиру наставе тих предмета, припреме, организације и извођења наставног процеса, укључујући предиспитне и испитне обавезе студената, избора, припреме и употребе наставних материјала, уџбеника и других видова техничке подршке раду наставника и студента, метода и техника праћења и вредновања реализације наставе, рада студента и оцењивања студентских постигнућа у учењу.

14.3. Школа прикупља повратне информације од послодаваца, директора здравствених установа у којима се запошљавају дипломирани студенти програма Струковна медицнска сестра.

Подаци од Националне службе за запошљавање се периодично прибављају и анализирају.

На предлог Комисије, Наставно-стручно веће утврдило је које су области обезбеђења квалитета, односно које су области рада Школе, организационих јединица и учесника у реализацији студијског програма предмет систематског праћења и вредновања. Главне области су:

1. Студијски програм основних струковних студија Струковна медицинска сестра вреднују руководилац студијског програма, као наставници и сарадници који раде на реализацији студијског програма. По потреби, Школа ангажује компетентне експерте из других институција да дају мишљење о студијском програму и евентуалне сугестије за његово побољшање. Обавезно је и анкетирање студената на све три године студија студијског програма.

2. Уписна политика и пријемни испит на студијском програму дефинисани су одобреним бројем студената на студијском програму на основу Уверења о акредитацији, Статутом Школе и Правилником о условима и поступку уписа студената на основне студије.

3. Организација и реализација наставе. Предавања, вежбе, пракса; реализација предметних планова рада; присуство и активност студената на часовима, презентације индивидуалних и тимских студентских радова; предиспитне и испитне обавезе; положај и улога студената у настави; распоред часова и других облика рада; комуникација наставника и студената.

4. Завршни радови и испити. Избор и пријављивање тема завршних радова; консултације и менторски рад; одбрана завршног рада.

5. Наставни материјали, уџбеници. Обавеза наставника је да уз наставни програм предмета наведе уџбеничку и другу литературу која је неопходна за реализацију програмских циљева и

садржаја. Уџбеник може имати статус стандардног или помоћног уџбеника, а додатна литература може бити у ужем или ширем избору из корпуса доступних стручних радова (чланака, монографија, зборника, поглавља из разних књига и сл.). Предлог наставника разматра Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање и предлаже Наставно-стручном већу да да сагласност за употребу наставних материјала.

6. Студенти и студентске организације. Ангажовање студената и садржај рада студентских организација оцењују студенти. О појединим питањима из тог домена мишљење може дати управа Високе спортске и здравствене школе и Наставно-стручно веће.

7. Услови рада: простор, опрема, наставна средства.

8. Рад стручних и административних служби: Студентска служба (рад са студентима, архива студентских досијеа, статистика уписа, испита и успеха, архива школске документације). Систем информисања: информатор и информативни материјали, сајт (интерно информисање, екстерно информисање). Техничке службе (набавка и одржавање опреме, набавка потрошног материјала, хигијенско одржавање Школе). Секретаријат Школе и Правна служба.

9. Остале активности које се временом покажу значајним за реализацију студијског програма.

14.4. Школа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у региону у погледу квалитета студијског програма Струковна медицинска сестра. Анализа високошколских установа у региону показује да је Висока спортска и здравствена школа референтна установа у региону у погледу квалитета студијског програма.

Школа ће у наредном периоду учинити додатне напоре да успостави шире облике сарадње са сродним високошколским установама из иностранства, чиме ће допринети бољем квалитету студијског програма, наставе, научног и стручног рада, а тиме и компетенција дипломираних студената.

14.5. Самовредновање и екстерна провера нивоа квалитета спроводи се са документима, прилозима и извештајима, који омогућавају оцену нивоа квалитета у свим областима. Тиме се испуњава законска обавеза да се самовредновање обавља периодично, једном у три године.

У том смислу, носиоци спровођења стратегије квалитета су све организационе јединице Школе, односно сви актери који непосредно или посредно учествују у настави и другим активностима које су значајне за образовни процес и ефикасно функционисање студијског програма Струковна медицинска сестра, укључујући административну подршку.

Студенти имају значајну улогу у спровођењу политике обезбеђења квалитета, јер учествују у праћењу и вредновању квалитета организације и реализације наставе, предиспитних и испитних обавеза, наставних материјала и уџбеника, рада стручних и административних служби и услова рада у Школи. Ставови студената редовно се испитују кроз анкете.

Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање прати и анализира добијене резултате, као и документацију о спроведеним активностима, региструје предлоге за унапређење

студијског програма које добија од наставног и ненаставног особља и студената и износи их Управи Школе и Наставно-стручном већу.

Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање, у сарадњи са стручним органима и другим комисијама, израдила је упутства и правилнике са циљем да покрене и подржи спровођење политике увођења и осигурања система квалитета у образовном процесу и осталим доменима рада на студијском програму Струковна медицинска сестра. С обзиром да је предложена упутства и правилнике разматрало и усвојило Наставно-стручно веће, они имају статус општих и посебних школских аката.

Стратегија обезбеђења квалитета ранијих година била је доспупна широј јавности преко сајта Високе спортске и здравствене школе и Информатора за студенте, а запосленима у Школи и преко одговарајућих нормативних аката. Сада је доступност идеја и решења садржаних у стратегији, повећана објављивањем „Зборника правилника и стандарда“ на школском сајту.

Школа периодично спроводи самовредновање и проверу нивоа квалитета, током којих утврђује ниво спровођења усвојене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизања жељених стандарда квалитета. У периодичним циклусима самовредновања, обавезно је разматрање резултата анектирања студената (прилози о реализованим анкетама и закључцима анкетирања могу се наћи у оквиру предходних стандарда). Самовредновање кроз анкетирање студената спроводи се на семестралном нивоу, сваке школске године.

14.6. Са резултатима самовредновања, Висока спортска и здравствена школа, тачније Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање, упознаје наставнике и сараднике преко стручних органа, студенте преко Студентског парламента, а Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност преко своје Интернет странице.

Организациона структура за обезбеђење квалитета полази од опште норме да сви актери у реализацији студијског програма треба да буду учесници у процесу самовредновања ефикасности и квалитета рада и студијског програма. Учесници у процесу самовредновања су истовремено и субјекти и објекти самовредновања. У процесу припреме и израде Правилника о самовредновању, са циљем што прецизнијег и усаглашеног разумевања његових одредби, Комисија је сачинила Упутство за самовредновање рада Школе. У Упутству су сажето формулисана значења основних појмова и начела самовредновања.

Опис

Висока спортска и здравствена школа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака, које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета.

Постоје услови и инфраструктура за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у школи и самовредновање има 8 чланова. Комисија за обраду анкета и Комисија за развој Школе су субјекти који такође учествују у реализацији процеса самовредновања.

Редовно прикупљање података од студената обавља се два пута годишње, на крају сваког семестра, за сваки студијски програм; дипломираних студената након завршетка студија; наставника и сарадника на крају сваке школске године, а послодаваца периодично.

Евалуација анкетирањем има за циљ спровођење опште стратегије праћења, обезбеђења, унапређења и развоја наставног процеса, континуирано побољшање квалитета студијског програма, стеченог знања и скраћивање трајања студија, и представља саставни део процеса самовредновања квалитета рада Школе.

У анкетама, студенти евалуирају различите аспекте: квалитет наставног процеса на студијском програму, садржај наставних програма, простор Школе, наставно и ненаставно особље, рад органа управљања и пословођења Школе, информатичке и библиотечке ресурсе итд. Анкетирањем студената обухваћени су и дипломирани студенти, који оцењују квалитет студијског програма и извођења наставе, стечене стручне компетенције, оспособљеност за стручан и практичан рад, квалитет практичне наставе, и др.

Комисија врши перманентну контролу регуларности извођења наставе. Обавља се састанак са предметним наставницима код којих је на основу извештаја и резултата анкета уочена нерегуларност у извођењу наставе, уз анализу и предлог корективних мера. Обавља се састанак са представницима Студентског парламента, анализирају се резултати анкете и предлажу се корективне мере. Анализира се начин провере знања и оцењивања на свим предметима студијског програма (статистика о просечним оценама и пролазности по испитним роковима и укупно за целу школску годину). Анализа свих добијених резулатата (у току целе године) на састанцима руководилаца студијских програма и Комисије, подношење извештаја Наставно-стручном већу Школе и доношење плана мера које ће бити предузете у циљу побољшања квалитета студијског програма. Комисија је ангажована и на имплементацији и унапређивању савремених метода (интерактивна настава, рад у малим групама, савладавање клиничких вештина до потребног нивоа компетентности). У Школи је уведено електронско вођење евиденције о похађању наставе и постигнутим резултатима на предиспитним и испитним обавезама (е-наставник), које је знатно олакшало анализу.

Висока спортска и здравствена школа обезбеђује повратне информације од послодаваца, и других одговарајућих организација, о компетенцијама дипломираних студената.

Школа редовно пореди свој наставни план и програм са програмима сродних високошколских установа у земљи и иностранству, чиме настоји да прати савремене стручне тендеције у области здравства. Школа подстиче учешће својих наставника на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, у циљу размене и ширења знања, искустава и информација са колегама, ради подизања квалитета студијског програма.

Висока спортска и здравствена школа обавља годишње и семестрално самовредновање и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У све провере укључују се и резултати студентског анкетирања. На бази резултата самовредновања коригују се и усавршавају наставни планови и програми, као и сви елементи обухваћени анкетирањем. Извештај о самовредновању

представља важан документ за прављење дугорочних програма развоја Школе.

О резултатима самовредновања Школа упознаје наставнике, сараднике, студенте, ненаставно особље и јавност преко стручних органа и преко школског веб сајта.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

Анализа елемента Стандарда 14 SWOT методом:	
Предности	**Слабости**
Постоји континуитет и утврђена методологија у реализацији праћења, обезбеђења и унапређења квалитета. +++	Недовољно учешће неких наставника у процесу контроле квалитета. ++
Постоји адекватна инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета. +++	Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада и самовредновање требало би да има бољу административну подршку. +
Документа везана за контролу квалитета доступна су јавности на Интернет страници Школе. +++	Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других високошколских установа у земљи и иностранству. ++
Повратне информације од послодаваца о компетенцијама дипломираних студената. ++	
Могућности	**Опасности**
Проширење сарадње са сродним иностраним високошколским установама. ++	Мали број запослених жели да се ангажује у контроли квалитета, с обзиром да не постоји финансијска надокнада за значајно ангажовање. ++
Школа има информатичке могућности за процес контроле квалитета и испуњености стандарда. ++	

У оквиру Стандарда 14, Висока спортска и здравствена школа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++

Стање: Висока спортска и здравствена школа има све индикаторе, који указују на систематски

рад на контроли и унапређењу квалитета кроз поступке у свим областима рада.

Постојање инфраструкуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++

Стање: Постоје услови и инфраструктура за перманентно прикупљање и обраду података битних за процес самовредновања. Комисија за обезбеђење и праћење квалитета рада у Школи и самовредновање и Комисија за обраду анкета за сада немају своју просторију, али имају обезбеђен простор унутар компјутерске учионице, са одговарајућом информатичком опремом.

Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената ++

Стање: Мишљење послодаваца о квалитету дипломираних студената обезбеђује се кроз анкетирање послодаваца. Вреднује се квалитет студијског програма и стечене компетенције дипломираних студената.

Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству ++ (слабост)

Стање: Затвореност сродних, конкурентских високошколских установа за сарадњу, онемогућава компаративну анализу и међусобно усаглашавање стратегија за унапређење квалитета. Стога ће Школа настојати да сарадњу оствари са сродним установама из региона и шире.

Периодичност процеса прикупљања података о квалитету +++

Стање: У Школи се систематски и периодично прати квалитет: студијског програма, наставног процеса, уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса, управљања високошколском установом, ненаставне подршке, простора и опреме, финансирања, улоге студената у самовредновању и провери квалитета, систематског праћења и периодичне провере квалитета, као и јавности у раду. Изузетно важан део процеса самовредновања су резултати анкетирања студената.

Јавност резултата процене квалитета +++

Стање: После сваког вредновања, добијени резултати (извештаји) се по прописаној процедури прослеђују руководству, Наставно-стручном већу, Студентском парламенту и објављују се на сајту Школе у делу „Јавно публиковани документи“, у коме су јавности предочене све информације у вези процеса обезбеђења, контроле и унапређења квалитета.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

♦**Мере/Активности:** Систематичније и редовније праћење дипломираних студената (перманентна активност).

Извршилац: Руководилац студијског програма, Студентски парламент, Студентска служба.

Показатељи: Анкетирање дипломираних студената и извештаји послодаваца о њиховим компетенцијама.

♦ **Мере/Активности:** Активнија сарадња са другим високошколским установама (перменентна активност).

Извршилац: Директор, заменик директора, Служба за маркетинг.

Показатељи: Повећан број уговора о успостављању сарадње.

♦ **Мере/Активности:** Доношење одлуке Савета Школе и Наставно-стручног већа, којом ће се дефинисати обавеза учешћа запослених у контроли квалитета.

Извршилац: Директор, Савет Школе.

Показатељи: Веће учешће запослених у контроли квалитета.

♦ **Мере/Активности:** Планирање средстава за послове евалуације квалитета установе у финансијском плану Школе.

Извршилац: Директор, Савет Школе, Правна служба и Финансијска служба.

Показатељи: Финансијски план.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.
http://www.vss.edu.rs/ ; http://www.vss.edu.rs/javno-publikovani-dokumenti.asp